

DE STER

95E JAARGANG

NUMMER 3

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

MAART 1995

DE STER

MAART 1995

Op de omslag:

Julia Mavimbela voor de Johannesburg-tempel, waar ze tempelwerkster is. Op de achteromslag ontvangt ze tuiniersproject (boven) en toont ze haar traditionele Zulu-kleding. In 'Julia Mavimbela', blz. 42, kunt u lezen over Julia's bekering tot de kerk en het vele maatschappelijk werk dat zij in haar woonplaats Soweto heeft verricht. [Fotograaf: C. I. Rex Van Coller.]

ARTIKELEN

BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM	
HET GELOVIG GEBED PRESIDENT THOMAS S. MONSON	2
MIJN EERSTE BOEK IN HET ITALIAANS	
SALVATORE FLORE EN WOLFGANG HIEMER	8
ONBEPERKTE BEHOEFTE EN BEPERKTE MIDDELEN	
OUDERLING GLENN L. PACE	16
HET ZICHT VANUIT DE SHUTTLE	29
HARTVERWARMENDE WOORDEN SARA BROWN NEILSON	30
DE BEELDSPRAAK VAN DE MEESTER JAY M. TODD	32
HET INCIDENT OP HET ROBINSON CRUSOEË-EILAND	
PATRICIA COVARRUBIAS SOLAR	40
JULIA MAVIMBELA DALE LEBARON	42

VOOR DE JONGEREN

DE TAHITIAANSE KRINGLOOP JANET THOMAS	10
WIE MOET ER VERANDEREN? TERESA HUNSAKER	24
ONS EEUWIGE GEZIN BERENICE BERUBEN MODAD	26

RUBRIEKEN

INGEZONDEN BRIEVEN	1
HUISBEZOEKBOODSCHAP	
'MEER BLIJVEN IN CHRISTUS, MEER STERKTE IN U'	25

DE KINDERSTER

VRIENDSCHAP SLUITEN	
MARAU BROTHERS UIT PAPEETE OP TAHITI VIVIAN PAULSEN	2
OP ONDERZOEK UIT	
150 JAAR IN HET PARADIJS VIVIAN PAULSEN	4
VOOR KLEINE VRIENDEN	
EERBIED IN HET JEUGDWERK JULIE H. JENSEN	7
PARTICIPATIEPERIODE	
IK GELOOF IN HET ONDERHOUDEN VAN DE GEBODEN	
KAREN LOFGREEN	8
BIJBELVERHALEN OUDERLING DALLIN H. OAKS	10
VEEL PLEZIER!	12
VERHAAL	
JESAJA EN DE TIJDMACHINE PATRICIA WARNOCK	13

DE STER

Maart 1995 95e jaargang Nummer 3

Officiële Nederlandse uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Eerste Presidium:

Howard W. Hunter
Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson

Raad der Twaalf:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight,
James E. Faust, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson,
Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin,
Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland

Redacteur: Joe J. Christensen

Adviseurs: Spencer J. Condie, Loren C. Dunn

Directie afdeling leerplannen:

Hoofd-directeur: Ronald L. Knighthon
Directie planning en redactie: Brian K. Kelly
Directie grafische vormgeving: Allan R. Loyborg

Redactie:

Hoofdredacteur: Marvin K. Gardner
Adjunct-hoofdredacteur: R. Val Johnson
Redacteur: David Mitchell
Redacteur De Kinderster: DeAnne Walker
Rooster: Maryann Martindale
Assistent publicaties: Beth Dayley

Afdeling vormgeving:

Leidinggevend art-director: M. M. Kawasaki
Art-director: Scott Van Kampen
Vormgeving: Shari Cook

Vertaling en nieuwsredactie:

CPB: Vertaalbureau
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 03402-40260
Nieuwsredacteur: A. H. Niessink

Abonnementenadministratie:

Administratie: R. de Kock-Goudberg
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 03402-53804

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage
Industriestraße 21, D-61381 Friedrichsdorf

© 1995 by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

Gedrukt in Duitsland

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Samoans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Italiaans en Thais; en eens per kwartaal in het Bulgaars, IJslands, Russisch, Tsjechisch en Hongaars.

Informatie voor abonnees in de V.S.:

DE STER (ISBN 1044-3401) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price USD 10.00 a year; USD 1.00 per single copy. Thirty days notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Church Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America. Subscription information telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to DE STER at 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America.

Abonnementsprijs

Nederland: NLG 32,00 - België: BEF 590,00

Het jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd. U ontvangt een acceptatiekaart (België: stortings-/overschrijvingsformulier).

Versijnt twaalf maal per jaar

95983 120

Dutch

INGEZONDEN BRIEVEN

LEVENDE VOORBEELD

Ik kan me niet herinneren dat ik in de afgelopen jaren ergens dieper door ben getroffen dan door het verhaal in de *A Liahona* (Portugeestalig) van mei 1994 over de leden van de kerk in Afrika. De tranen liepen over mijn gezicht toen ik las over hun droom die hen inspireerde om het evangelie te zoeken en vast te houden, ondanks de talloze problemen waarmee ze geconfronteerd worden. Voor mij zijn deze Afrikaanse leden een levend voorbeeld.

Elson Carlos Ferreira

Wijk Curitiba 4

Ring Curitiba Igauçu Brazilë

Eerste Presidium te lezen, alsmede het nieuws en de andere artikelen van leden over de hele wereld. De *Liahona* geeft me een gevoel van verbondenheid met hem. Ik zie in dat we allen kinderen van dezelfde Hemelse Vader zijn, met dezelfde problemen en behoeften. Ook zie ik in dat we, ondanks het verschil in omstandigheden, plaats, ras en cultuur, door het evangelie van Jezus Christus allemaal gezegend en gelukkig kunnen worden.

Odelia Junca de Simon

Gemeente Mercedes

District Mercedes Argentinië

IN MIJN EIGEN TAAL

BEDANKT VOOR HET NIEUWE TIJDSCHRIFT

De leden hier zijn erg blij met de *Liahona*, het nieuwe Tsjechischtalige tijdschrift van de kerk. Het bouwt de leden op en helpt ook bij het zendingswerk. Dank u voor de jeugdwerkliedjes in het tijdschrift en voor de steun die u de heiligen hier geeft.

Radovan Čaněk

Vertaler voor de kerk

Vrchlabí, Tsjechië

Ik ben de jongvrouwenpresidente in mijn wijk erg dankbaar dat zij mij een abonnement op *Sheng Tu Chih Sheng* (Chinees) cadeau heeft gedaan. Ik kijk er elke maand ongeduldig naar uit. Omdat er in mijn omgeving (Long Island, New York) geen Chinese gemeente is, ben ik des te gelukkiger met het tijdschrift, omdat ik in mijn eigen taal de kennis van het evangelie beter opneem. Ik vind het ook fijn om te lezen over moedige heiligen over de hele wereld. Dit tijdschrift is een enorme bron van kracht in mijn leven.

Peggy Chien

Wijk Plainville 2

Ring Plainville New York

Noot van de redactie: De *Liahona* (Tsjechischstalig) is een van de drie kwartaalschriften van de kerk die sinds juni 1993 verschijnen. De andere twee zijn in het Hongaars en Russisch. Sinds maart 1994 wordt het tijdschrift ook in het Bulgaars vertaald. Het volgende nummer, april 1995, zal ook in het Pools, Roemeens, Fijies, Gilbertees en Tagalog verschijnen.

NOOT VAN DE REDACTIE

Wij nodigen u uit ons uw brieven, artikelen en verhalen toe te sturen. Het maakt niet uit in welke taal. Vermeld uw volledige naam, adres, wijk of gemeente en ring of district. Ons adres is: International Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA.

OVEREENKOMSTEN IN

VERSCHILLEN ZIEN

Elke maand kijk ik uit naar de *Liahona* (Spaanstalig) om de Boodschap van het

Het gelovig gebed

President Thomas S. Monson

Tweede Raadgever in het Eerste Presidium

De meeste kinderen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen genieten samen met leeftijdgenootjes van het wekelijkse jeugdwerk. Er zijn echter andere kinderen, even lief en dierbaar, die dat geluk niet hebben.

Enkele jaren geleden zat ik samen met de zendingspresident van Australië in een vliegtuig naar de stad Darwin voor de eerste spadesteek van een HLD-kerkgebouw in die stad. Onderweg moest het vliegtuig bijtanken in het mijnstadje Mt. Isa. In de aankomsthal werden wij begroet door een moeder met haar twee kinderen van jeugdwerkleeftijd. Zij stelde zich voor als Judith Loudon en zei dat zij en haar twee kinderen de enige leden van de kerk waren in het stadje. Haar echtgenoot, Richard, was geen lid. In vier jaar lidmaatschap hadden zij nog nooit deel uitgemaakt van een georganiseerde gemeente van de kerk. Wij hielden een korte vergadering en ik vertelde hoe belangrijk het wekelijkse jeugdwerk was. Ik beloofde hun het lesmateriaal van het jeugdwerk- thuis-programma uit Salt Lake City op te sturen. Zij beloofden te blijven bidden, hun vergaderingen te houden en in geloof te volharden.

Bij mijn aankomst in Salt Lake City stuurde ik hun niet alleen het beloofde lesmateriaal, maar ook een abonnement op *The Friend*.

Beter dan wie ook heeft Jezus ons geleerd hoe wij moeten bidden. Een Australische moeder en haar kinderen baden dat de Heer hun gezin in de kerk zou verenigen.

Toen ik jaren later een ringconferentie bijwoonde in Brisbane (Australië), bracht ik in de priesterschapsbijeenkomst de belofte van die getrouwe vrouw en haar kinderen ter sprake en zei: 'Ik hoop op een dag te mogen horen wat er met dat jeugdwerk-thuis-programma gebeurd is en de man en vader van dat gezin, die nog geen lid is, te ontmoeten.' Een van de aanwezige broeders ging staan en zei: 'Broeder Monson, ik ben Richard Loudon, de man van die goede vrouw en de vader van die dierbare kinderen. Hun gebed en het jeugdwerk hebben mij tot de kerk bekeerd.'

Onlangs werd ik opnieuw herinnerd aan de kracht van het gebed. Ik was op bezoek in het prachtige Buenos Aires in Argentinië. De zon scheen er helder en opgewekt. Haar warmte was een welkome afwisseling van de winterse koude thuis in de Verenigde Staten.

Ik pauzeerde even bij het prachtige en historische Palermo Park in de binnenstad van Buenos Aires en besefte dat dit heilige grond was. Mer kerstmis in 1925 had immers ouderling Melvin J. Ballard, apostel van de Heer, hier heel Zuid-Amerika toegewijd aan de verkondiging van het evangelie. Welk een vervulling kent dat geïnspireerde gebed heden ten dage in dat land, waar de groei van de kerk alle verwachtingen te boven gaat!

In hetzelfde park staat een groot standbeeld van George Washington, de grondlegger en eerste president van de Verenigde Staten. Terwijl ik naar dat standbeeld stond te kijken, gingen mijn gedachten terug naar een andere historische plaats, in Noord-Amerika, waar gebed een belangrijke rol gespeeld heeft, namelijk Valley Forge in het koude Pennsylvania. Op die plaats leidde dezelfde George Washington zijn hongerige, gehavende en slecht geklede troepen naar hun winterkwartier.

Vandaag staat er in een stil bos in Valley Forge een groots herdenkingsteken ter ere van George Washington. Hij is daar niet afgebeeld op een strijdros of terwijl hij het slagveld overkijkt waaraan hij zijn faam te danken heeft, maar geknield in nederig gebed, terwijl hij God in de hemel om

diens bijstand smeekt. Wie naar dat standbeeld kijkt, moet onwillekeurig denken aan de uitspraak: 'Een man is het grootst wanneer hij knielt.'

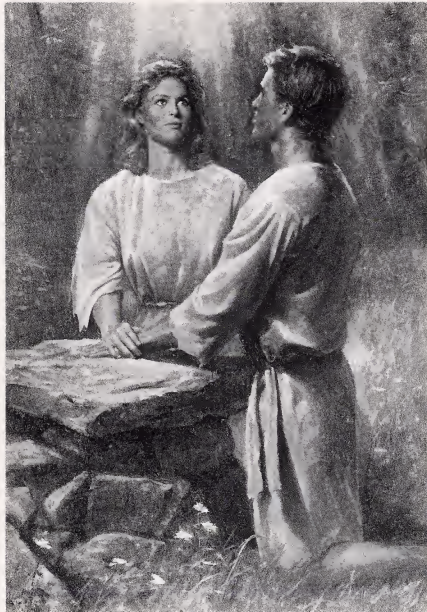
Onkreukbare, moedige en vastberaden mensen, hebben altijd al een macht erkend die groter is dan zijzelf en hebben via gebed getracht van die macht leiding te ontvangen. Zo is het altijd geweest en zo zal het altijd zijn.

Reeds vanaf het begin heeft vader Adam het gebod gekregen 'God voor altoos in den Naam des Zoons aan [te] roepen' (Mozes 5:8). Adam heeft gebeden. Abraham heeft gebeden. Mozes heeft gebeden, en iedere andere profeet heeft tot die God gebeden, die hem kracht geeft. De generaties die geboren zijn, geleefd hebben en gestorven zijn, kunnen vergeleken worden met het zand van een zandloper. Maar tenslotte kwam dat glorieuze moment waar profeten voor gebeden en psalmisten over gezongen hebben, waar martelaars voor gestorven zijn en de mensheid op gehoopt heeft.

De geboorte van die baby in Bethlehem was prachtiger en belangrijker dan welke andere gebeurtenis op aarde ook. Jezus van Nazaret vervulde profetieën. Hij reinigde melaatsen, gaf mensen hun gezichtsvermogen terug, opende oren, drong door in harten, vernieuwde het leven, onderrichtte in de waarheid en bracht het heil aan allen. Aldus eerde Hij zijn Vader en gaf Hij u en mij een voorbeeld dat navolging verdient. Meer dan welke profeet of leider ook leerde Hij ons bidden. Wie kan ooit zijn lijden in Getsemane vergeten en zijn vurig gebed: 'Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze beker Mij voorbijgaan; doch niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt' (Matteüs 26:39). En zijn uitdrukkelijke opdracht: 'Waakt en bidt, dat gij niet in verzoeking komt' (Matteüs 26:41). Dan denken we opnieuw aan zijn woorden:

'En wanneer gij bidt, zult gij niet zijn als de huichelaars, want zij staan gaarne in de synagogen en op de hoeken der pleinen te bidden, om zich aan de mensen te vertonen. (...)

'Maar gij, wanneer gij bidt, (...) bidt tot uw Vader in het

ILLUSTRATOR: D.B. PARSONS

Onze stamouders, Adam en Eva, hebben ons een voorbeeld gegeven hoe we moeten bidden. Zij 'riepen den Naam des Heeren aan. (...) En Hij gebood hun, dat zij den Heere, hun God, aanbaden (...)' (Mozes 5:4, 5).

verborgene; en uw Vader, die in het verborgene ziet, zal het u vergelden. (...)

'Bidt gij dan aldus:

'Onze Vader die in de hemelen zijt, uw naam worde geheiligd;

'uw Koninkrijk kome;

'uw wil geschiede,

'gelijk in de hemel alzo ook op de aarde.

'Geef ons heden ons dagelijks brood;

'en vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;

'en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze. [Want Uwer is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in der eeuwigheid]' (Mattëus 6:5-6, 9-13).

Deze leidraad heeft verontruste zielen geholpen om de vrede te vinden waar zij zo vurig naar gesmacht en op gehoopt hebben.

Jammer genoeg hebben voorspoed, overvloed en eerbewijzen sommige mensen de valse veiligheid van trotse zelfverzekerdheid geboden en het gevoel dat bidden niet meer hoeft. Omgekeerd hebben verwarring, beproeving, ziekte en dood de burchten van de menselijke hoogmoed neergehaald en de mens op zijn knieën gebracht om goddelijke hulp af te smeken.

*Ik weet niet hoe God antwoord geeft,
maar wel dat Hij 't gebed beantwoordt.*

Dat Hij zijn woord gegeven heeft

Dat Hij teder gebed weer hoort.

Het antwoord komt, zij het laat of vroeg.

Terwijl ik bid en rustig wacht,

Weet 'k niet of de zegening die 'k vroeg

Precies zal komen zoals ik dacht.

Toch laat ik mijn gebed tot Hem komen

wiens wil wijzer is dan wat ik verwacht,

Overtuigd dat 't antwoord wel zal komen

Misschien nog beter dan ik dacht.

(Eliza M. Hickock.)

Misschien vragen jongeren in deze tijd zich wel af: 'Maar hoe gaat 't in onze tijd? Hoort Hij ons nog steeds? Blijft Hij antwoorden geven?' Daarop antwoord ik prompt: 'Toen Hij ons geboden heeft om te bidden heeft de Heer daar geen vervaldatum bij gegeven. Als wij aan Hem denken, blijft Hij aan ons denken.'

Meestal hangen er geen vlaggen uit, noch spelen er okesten wanneer gebeden beantwoord worden. Zijn wonderen voltrekken zich vaak op een stille, natuurlijke manier.

Enkele jaren geleden kreeg ik de opdracht een ringconferentie in Grand Junction (Colorado) bij te wonen. Het sneeuwde hevig toen ons vliegtuig boven de luchthaven cirkelde en de piloot kondigde aan dat landen in Grand Junction blijkbaar onmogelijk was en dat we maar moesten doervliegen. Ik wist dat een profeet mij naar deze conferentie gestuurd had en bad dat de weersomstandigheden een landing mogelijk zouden maken. Plots zei de piloot: 'Er is nu

toch een opening in de wolken; we zullen proberen te landen.' Een dergelijke aankondiging vindt iedere luchtreiziger wel wat beangstigend.

Wij maakten echter een veilige landing en de hele conferentie verliep vlekkeloos. Ik vroeg me wel af waarom juist ik daar naartoe gestuurd was. De ringpresident had mij gevraagd om voor mijn vertrek uit Grand Junction nog te spreken met een radeloze moeder en vader die bedroefd waren over de beslissing van hun zoon om kort na zijn aankomst in het zendingsveld zijn zending af te breken. Toen de menigte conferentiebezoekers weg was, knielden wij rustig in een andere kamer – de moeder, de vader, de ringpresident en ikzelf. Ik sprak het gebed uit en kon het onderdrukte snikken van een verdrietige moeder en een teleurgestelde vader horen. Toen we weer opstonden, vroeg de vader: 'Broeder Monson, denkt u werkelijk dat onze Hemelse Vader het besluit van onze zoon kan veranderen om voortijdig naar huis te komen? Waarom worden mijn gebeden uitgerekend nu niet gehoord, nu ik zo tot mijn best doe om goed te leven?' Ik vroeg hem: 'Waar is uw zoon op zending?' 'In Duitsland, in Düsseldorf', antwoordde hij. Ik sloeg mijn arm om de vader en de moeder en zei: 'Uw gebeden zijn gehoord en zullen verhoord worden. Vandaag zijn er 38 verschillende ringconferenties bijgewoond door algemene autoriteiten van de kerk en ik ben naar uw ring gestuurd. Van alle algemene autoriteiten heb ik als enige de opdracht om aantaande donderdag met de zendelingen van het Zendingsgebied Düsseldorf te spreken.'

Hun smeekbede was door de Heer gehoord. Ik had de gelegenheid om hun zoon te ontmoeten. Hij reageerde positief op hun verzoek en maakte zijn zending af, die zeer succesrijk was.

Enkele jaren later bezocht ik opnieuw de Ring Grand Junction en sprak ik met die ouders. Nog steeds was de vader niet klaar om samen met zijn grote en geweldige gezin de heilige verordening ter verzegeling te ontvangen, die van hun gezin een eeuwig gezin kan maken. Ik beloofde hun dat als ieder in het gezin daar ernstig om zou bidden, zij die ver-

ordening waardig konden worden en dat ik graag aanwezig zou zijn wanneer die heilige verordening in de tempel van God voor hen werd verricht. Moeder smeekte, de vader deed zijn best, de kinderen bleven aanmoedigen, en allen bleven bidden. En wat was het resultaat? Sta mij toe u een bijzondere brief voor te lezen die de jongste zoon op vaderdag onder het kussen van zijn vader had gestoken.

Beste paps,

Ik houd van jou om wat je bent, niet om wat je niet bent. Waarom stop je niet met roken? Miljoenen mensen hebben het gekund. (...) Waarom jij niet? Het schaaft je gezondheid, je longen en je hart. Als jij het woord van wijsheid niet kunt naleven, kun je niet naar de hemel samen met mij, Skip, Brad, Marc, Jeff, Jeannie, Pam en hun gezin. Wij, kinderen, kunnen het woord van wijsheid naleven. Waarom jij dan niet? Jij bent sterker en je bent een man. Paps, ik wil dat je naar de hemel gaat. Dat willen we allemaal. Wij willen met heel ons gezin samenzijn in de hemel, . . . niet slechts met de helft.

Paps, jij en mams zouden twee oude fietsen moeten kopen en iedere avond in het park moeten fietsen. Misschien lach je nu wel, maar dat zou ik maar niet doen. Jij lacht om al die ouwe lui, die in het park gaan joggen, wandelen of fietsen. Maar zij gaan langer leven dan jij. Want zij oefenen hun longen, hun hart en hun spieren. Zij zullen het laatst lachen.

Vooruit, paps, hou nu eens op met roken en drinken en andere dingen die volgens onze godsdienst niet mogen. Wij willen jou op onze diploma-uitreiking. Als jij stopt met roken en de juiste dingen gaat doen zoals wij, kunnen jij en mams met broeder Monson mee naar de tempel en kunnen jullie aan elkaar en aan ons verzegeld worden.

Vooruit, paps, mams en wij, de kinderen, wachten op jou. Wij willen voor eeuwig bij je zijn. Wij houden van jou. Je bent de beste paps.

Veel liefs,

Todd

PS. Als de andere kinderen een brief zouden schrijven, zouden ze hetzelfde schrijven.

Sommigen zullen zich misschien afvragen: 'Maar hoe gaat 't in deze tijd? Hoort Hij ons nog altijd? Blijft Hij gebeden beantwoorden?' Daarop antwoord ik prompt: 'Als wij aan Hem denken, blijft Hij aan ons denken.'

PPS. Meneer Newton is gestopt met roken. Dat kun jij ook. Jij staat dicht bij God dan meneer Newton!

Dat pleidooi, dat gelovig gebed, werd gehoord en verhoord. Ik zal nooit de avond vergeten dat dit hele gezin in een heilige kamer van de prachtige tempel op Temple Square in Salt Lake City bijeen was. De vader was er, de moeder, en ieder kind. Verordeningen werden voltrokken die tot in de eeuwigheid strekken.

Een gezamenlijk dankgebed besloot die langverbeide avond.

Laten wij er altijd aan denken:

*Wat is 't gebed? D'oprechte wens,
door ons tot God gericht;
de warme gloed van innig vuur
dat hart en ziel verlicht (...)
Gij die ons tot God naad'ren doet,*

*'t Waarheidslicht immermeer,
ook Gij vondt in gebed uw kracht.*

O, leer ons bidden, Heer!

(Lofzang 100.)

Hij heeft ons geleerd hoe we moeten bidden. Moge wij allen die grote les leren en toepassen in ons leven in mijn oprechte smeekbede. □

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. Jezus heeft ons, beter dan wie ook, geleerd hoe en waarom we moeten bidden.
2. Zelfverzekerdheid leidt mensen soms weg van gebed in hun leven; omgekeerd, beproeving brengt hen vaak terug op hun knieën.
3. Gelukkig is God barmhartig; als wij aan Hem denken, denkt Hij aan ons.
4. Onze gelovige gebeden worden gehoord; Gods antwoorden komen vaak op een rustige, eenvoudige manier.

MIJN EERSTE BOEK IN HET ITALIAAANS

Salvatore Flore, verteld aan Wolfgang Hiemer

Ik ben in 1949 op Sardinië in een goed katholiek gezin geboren. Mijn ouders voedden mij op in het geloof en ik ging geregeld naar de kerk.

De mensen op Sardinië zijn altijd al onafhankelijk geweest, dus het hoeft geen verbazing te wekken dat de bewoners, ondanks een Italiaanse regering, sinds mensenheugenis hun eigen taal als voertaal gebruiken. Toen ik nog klein was, sprak ik dus alleen maar Sardisch – een taal die op het Latijn lijkt – totdat ik op mijn zesde naar school ging.

Maar op school ging alles in het Italiaans. Deze nieuwe taal boeide mij, en ik deed m'n best om die te leren. Maar dat was niet gemakkelijk voor mij, want niemand in mijn familie had boeken in het Italiaans. Ik had alleen maar mijn schoolboeken.

Behalve mijn ongebruikelijke belangstelling voor het Italiaans was ik typisch een jongen. Na school speelden mijn vijf vrienden en ik altijd in het dorp. Op een dag gingen we naar de vuilstortplaats om naar fietsonderdelen te zoeken. Toen we van de stortplaats kwamen, lieten we elkaar onze 'schatten' zien. Ik had een stuur gevonden, en mijn vriend Franziskeddo wilde dat hebben in ruil voor een Italiaans boek dat hij had gevonden. Ik zei direct ja, hoewel de kaft en de eerste bladzijden van het boek ontbraken. Ik

was dolenthousiast. Eindelijk had ik mijn eerste boek in het Italiaans – mijn eerste eigen boek!

Toen ik erin begon te lezen, kwam ik verhalen tegen over mannen van wie ik nog nooit had gehoord: Lehi, Nephi, Alma, Helaman, Moroni. Hoewel ik geen idee had waar het boek vandaan kwam, had ik als ik het las toch altijd een veilig, prettig gevoel. Toen ik zestien was, had ik het boek intussen al zeker tien keer gelezen, zonder dat ik de titel wist. Rond deze tijd verliet ik Sardinië en ging ik in Italië wonen. Ik raakte het boek kwijt, maar de verhalen en leringen zijn me altijd bijgebleven.

Jaren later, ergens in de jaren '70, verhuisde ik naar Duitsland en vond ik een baantje in Hagen in een suikermachinefabriek. Op een dag kwam een technicus van het bedrijf terug van een reis naar de Verenigde Staten. Hij had een Duits boek bij zich, getiteld *Das Buch Mormon*. Hij wist dat ik in godsdienst was geïnteresseerd en leende het me. Helaas beheerste ik het Duits niet zo goed en ik begreep maar weinig van wat ik las. Maar toch kwam het me bekend voor.

Een paar jaar later kwamen er twee jonge vrouwen in Hagen bij me aan de deur. Ze stelden zich voor als zendingen en vroegen of ik wat tijd had om naar een boodschap over hun kerk te

luisteren – De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Ik luisterde terwijl zij mij over Joseph Smith vertelden. Aan het eind van het gesprek gaven ze me een boek met het verzoek het te lezen. Het was een exemplaar van het Boek van Mormon.

Ik werd direct geraakt door wat ik las, al bij het eerste vers: 'Ik, Nephi, uit eerzame ouders geboren (...)'! Het was alsof het boek tot mij sprak, want ik had ook eerzame ouders.

Ik bleef lezen en de herinneringen kwamen terug. Ik had dit al eens gelezen! Ik stond er versteld van dat ik nu het boek in handen had dat ik als kind zo gretig had gelezen. En met die herinneringen kwam ook dat prettige, geborgen gevoel terug dat ik altijd had als ik het boek vroeger las. Het was mij duidelijk dat de Heer deze situatie zo had geleid, en ik vond het gemakkelijk te aanvaarden dat dit boek inderdaad heilige Schriftuur was en dat de kerk van God weer op aarde was. Kort daarna werd ik lid van zijn kerk. De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Ik vraag me af wie er in 1955 op Sardinië dat gehavende exemplaar van het Boek van Mormon bij het afval heeft gedaan. Ik zou die persoon willen danken dat hij mij met de schatten van Christus' evangelie in aanraking heeft gebracht. □

Links: Salvatore en Karin Flore zijn in 1979 in de Zwitserse tempel aan elkaar verzegeld. Boven: Met hun kinderen, Isabel en André. Onder: Salvatore bezig met vertaalwerk.

DE TAHITIAANSE KRINGLOOP

Janet Thomas

FOTOGRAFIE DOOR DE AUTEUR

Boven: Addison Pratt leeft nog in de herinnering voort vanwege zijn offer door naar Frans-Polynesië te komen om het evangelie daar te verbreiden. Vandaag de dag verlaten zendelingen als zuster Alona Losamkieou (rechts) de eilanden om elders in de wereld zelf een zending te vervullen.

De tranen lopen de zending over het gezicht als hij ziet hoe de mensen die hij les heeft gegeven, het water van de doop uitkomen. Zijn hart zwelt van emotie als hij hoort hoe die nieuwe leden van de kerk hun Vader in de hemel danken dat Hij hem naar Tahiti heeft gestuurd om hun in het evangelie te onderwijzen. Alle offers die hij heeft gebracht om zo ver van huis het evangelie te verkondigen, zijn de moeite waard geweest.

Bij een andere doopdienst omhelst een meisje van veertien de zending-zuster die haar in het evangelie heeft onderwezen. Hoewel deze zendinge haar zending duizenden kilometers van huis vervult, vindt ze dat het de moeite waard is.

Twee zendingverhalen met dezelfde emotie en dezelfde opoffering. Het zal u wellicht verbazen dat er 150 jaar en een oceaan tussen liggen. De eerste zending was ouderling Addison Pratt, die in 1844 de eerste leden van de kerk in Polynesië doopte, niet ver van Tahiti. De tweede zending was zuster Barbara Natua, een Tahiti-aanse die in 1993 haar eiland verliet om in Canada op zending te gaan.

Zolang de kerk al georganiseerd is,

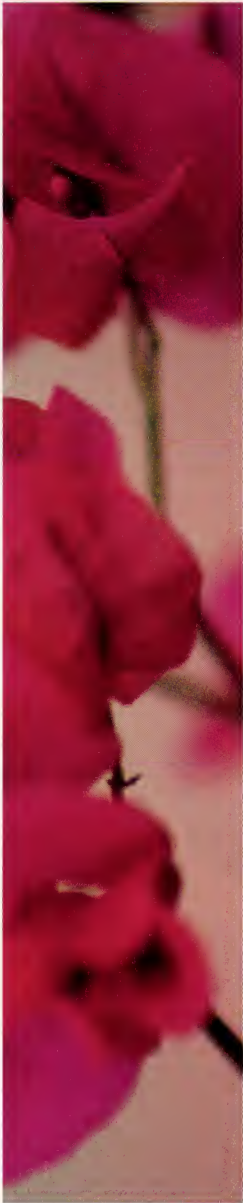
hebben zendelingen offers gebracht om het evangelie naar plaatsen als Tahiti te brengen. In Tahiti is het zendingswerk nu tot volle bloei gekomen. Vandaag de dag verlaten jonge eilandbewoners hun thuis en vervullen een zending op een ander eiland of elders in de wereld.

HET EERSTE NIET-ENGELSTALIGE ZENDINGSGEBIED

Iets meer dan 150 jaar geleden begonnen de eerste zendelingen die ooit op een niet-Engelstalige zending werden geroepen, aan hun zending in wat nu Frans-Polynesië is; Tahiti is daarvan het bekendste eiland. Ze werden door de profeet Joseph Smith zelf op zending geroepen.

Het was geen eenvoudige zaak om Tahiti en de omliggende eilanden te bereiken. De reis duurde bijna een jaar. Die eerste zendelingen – Addison Pratt, Benjamin F. Grouard, Noah Rogers en Knowlton F. Hanks – moesten letterlijk de wereld rond varen om er te komen. Ze reisden van Nauvoo (Illinois) naar de oostkust van de Verenigde Staten om aan boord te gaan van een walvisvaarder die op de Stille

Oceaan voer. Ze zeilden over de Atlantische Oceaan, waar ouderling Hanks, wiens gezondheid slecht was, overleed en op zee werd begraven. Ze voeren om Kaap de Goede Hoop, staken de Indische Oceaan over, passeerden de eilanden van Zuidoost-Azië en arriveerden bijna een jaar na hun vertrek uit Nauvoo op het eiland Tubuai, net ten zuiden van Tahiti. De eilandbewoners bleken hen zeer hartelijk te ontvangen. Ouderling Pratt was direct populair omdat hij jaren daarvoor op Hawaii was geweest en een beetje Hawaïaans had geleerd. De mensen op Tubuai konden hem verstaan.

Binnen een paar jaar waren er honderden leden van de kerk op verschillende eilanden, waaronder Tahiti.

WAT IS ER SINDSDIEN GEBEURD?

Acht jaar later verzocht de overheid de zendingen te vertrekken. Ongeveer veertig jaar bleef het zendingsgebied gesloten, maar een kleine groep kerkleden bleef getrouw. Toen het zendingsgebied was heropend, begon de kerk op de eilanden aan een nu honderd jaar durende groeiperiode. Die groei ging aanvankelijk langzaam, maar er kwam allengs vaart in. Tegenwoordig hebben Tahiti en de omliggende eilanden met hun vier ringen een tempel, tientallen kerkgebouwen en vele jonge mensen die een zending vervullen en nog eens velen die zich klaarmaken om op zending te gaan zodra ze oud genoeg zijn.

Net als die zendingen van 150 jaar geleden laten deze jonge Tahitianen zich in hun zendingswerk door de Heer leiden. Zo is zuster Barbara Natua, die in Tahiti is opgegroeid, in het Zendingengebied Toronto op zending geweest. Ze zei dat de onderzoekers in Canada stomverbaasd waren geweest dat ze haar warme eiland in de Stille Oceaan had verlaten om een andere taal te leren (Barbara, die Frans en Tahitiaans spreekt, moest Engels leren) en de kou en de sneeuw te trotseren. Ze vroegen haar waarom ze dat deed. 'Ik zei hun dat de Heer me hierheen had gestuurd', zegt ze.

BIJZONDERE ZENDELING

Frans-Polynesiërs kennen nog steeds de namen van die eerste zendingen van 150 jaar geleden. Ook bewaren ze de namen van de andere zendingen die er sindsdien zijn geweest als een schat – vooral de zendingen die hun het evangelie hebben gebracht.

Voor de zeventienjarige tweeling Titaina en Titaua Germain uit de Gemeente Haumi op het eiland Moorea zijn die bijzondere zendingen de ouderlingen Nelson en Snowden. De twee meisjes, die vrijwel alles gemeen hebben, ook een gezicht dat opvallend veel op dat van de ander lijkt, zeggen: 'Toen de zendingen ons de beginselen van het evangelie uitlegden, stonden we echt perplex. Mensen met zo'n levenswijze te vinden, met een kerk die zo werkte, was net een droom.'

Boven: Barbara Natua, net terug van haar zending in Canada, is maar één van de vele jonge Tahitianen die enthousiast zijn over een zending. Links: De tweeling Titaina en Titaua Germain op de foto met de ouderlingen Nelson en Snowden, de zendingen die hun het evangelie hebben geleerd.

De tweeling moest tot hun achtentiende verjaardag wachten om zich te kunnen laten dopen, maar ze woonden alle bijeenkomsten van de kerk bij en daarnaast ook de lessen van het instituut. 'Vanaf het moment dat we van ouderling Nelson en ouderling Snowden over het evangelie hoorden, waren we beiden geïnteresseerd', zegt Titaina. Of was het Titaua? 'We hebben dezelfde ideeën en gevoelens.'

GENERATIES MORMONEN

En er wonen nog steeds pioniers in Frans-Polynesië. Lianna Tarahu (14) van het eiland Hapiti, hoeft niet verder te kijken dan haar grootouders. Die werden jaren geleden lid van de kerk en hebben diebare herinneringen aan ouderling John Fuhrman, de zending die hen heeft onderwezen.

Links: Ouderling Stelio Mauahiti vindt het heerlijk om te zien hoe de Geest wonderbaarlijke veranderingen in het hart van de mensen teweegbrengt. Lianna Tarahu (14) wil later ook graag op zending.

Dankzij haar grootouders is Lianna nu de derde generatie in haar familie die actief in de kerk is. Maar net als ieder ander moest Lianna zelf een getuigenis krijgen.

‘In de eerste plaats is het een grote zegen voor mij dat ik in de kerk ben grootgebracht. Mijn hele leven al leren mijn ouders mij de beginselen van het evangelie. We hebben samen de Schriften bestudeerd’, zegt Lianna. ‘Er was niet één bepaalde ervaring of één moment, maar er waren vele zaken die in de loop der jaren mijn getuigenis stukje bij beetje hebben laten groeien. Nu ga ik naar het seminarie en daardoor leer ik het evangelie in al zijn facetten. Door het seminarie zal ik veel beter voorbereid zijn op mijn zending.’

Lianna is serieus van plan een zending te vervullen. Ze zegt dat haar lievelingstekst 1 Nephi 3:7 is, waarin Nephi belooft dat hij de dingen zal gaan doen die de Heer gebiedt. Lianna zegt: ‘Dat belooft ik ook.’ Bij de vraag wat ze gaat doen als ze geroepen wordt naar een land dat ver weg is, aarzelt ze even. Ze is de oudste van elf broertjes en zusjes. Ze zal het gezin missen, en het gezin zal haar missen. Dan zegt ze: ‘Dat maakt niet uit. Als de Heer me

naar Amerika, Londen of Bora Bora roept, ga ik.’

Lianna heeft de brochure *Voor de kracht van de jeugd* aan de binnenkant van de kaft van haar standaardwerken geplakt. Natuurlijk is haar exemplaar in het Frans, dus de titel is *Soyez Fort*, ‘Wees sterk’. Ze kijkt er vaak naar.

Vindt ze het moeilijk om zich aan de normen te houden? Lianna geeft een voorbeeld. ‘Het is hier heel warm, maar ons wordt gezegd dat we ingetogen moeten zijn en jurken en bloesjes met mouwtjes moeten dragen’, zegt Lianna. ‘Soms is dat moeilijk, maar de normen zijn goed en beschermen ons. We leren veel dat ons in staat stelt goede heiligen te zijn.’

VERANDEREN

Stelio Mauahiti woonde in Paea op het eiland Tahiti naast een mooi gebouw. Men zei dat het een kerk was, maar hij wist niet wat voor kerk. Het omliggende terrein zag er altijd goed verzorgd uit, en het leek wel of er bijna elke dag mensen kwamen voor allerlei activiteiten. Op zondag kon hij gezang horen, want de deuren en ramen stonden altijd open. Op andere dagen zag hij jongens van zijn leeftijd basketballen naast het gebouw. Hij lette vooral op de twee jongemannen die een wit overhemd en een donkere broek droegen.

Al gauw basketbalde hij mee. Toen ging hij luisteren naar wat ze te zeggen hadden. Hij en zijn moeder gaven te kennen dat ze graag evangelielessen wilden krijgen. Bij hun doop

besloot Stelio dat hij eens op zending zou gaan.

Die tijd is gekomen. Ouderling Mauahiti is geroepen naar het Zendingengebied Frans-Polynesië. Een van zijn eerste werkgebieden was het dorp Uturoa op het eiland Raiatea. Het leven als zendeling is heel anders dan zijn leven daarvoor. Nu is hij de jongeman in het witte overhemd en de donkere broek. Nu is hij het die naast het kerkgebouw basketbalt met anderen die zich afvragen wat de kerk inhoudt. Nu is hij het die onderwijst.

En het mooiste is nog dat ouderling Mauahiti hetzelfde met de mensen ziet gebeuren als ouderling Pratt 150 jaar geleden zag. Hij ziet mensen zich ten goede veranderen. ‘Ik heb het verschil gezien tussen de gezinnen in de kerk en daarbuiten’, zegt ouderling Mauahiti. ‘Ik heb gezien hoe men zich verandert, hoe het hart door de Geest wordt geraakt. Ik weet dat ik het niet ben die zoveel invloed heeft, maar de Geest van de Heer die door de zendingen werkt.’

Vele jonge Frans-Polynesiërs zijn nu op zending. Neem bijvoorbeeld Alona Losamkieou. Zij verliet haar prachtige thuisland Raiatea om naar een verafgelegen land te gaan – Salt Lake City – en daar de bezoekers op Temple Square in het evangelie te onderwijzen. Ze is slechts één van de jonge Frans-Polynesiërs die het voorbeeld volgen dat 150 jaar geleden gesteld werd door die eerste zendingen naar de eilanden in de Stille Oceaan. De kringloop van het zendingswerk is rond. □

ONBEPERKTE BEHOEFTE EN BEPERKTE MIDDELEN

Ouderling Glenn I. Pace
van de Zeventig

Hoe bepalen wij waar wij hulpverleners, nu er steeds luider om hulp wordt geroepen in de wereld?

Tegenwoordig staan de kranten vol verhalen over natuurrampen, grote armoede, oorlogen, terrorisme, wrede moorden, ziekten, en allerlei vormen van kwaad. Het stemt ons ernstig en droevig wanneer we een wereld zien die zo vol verdriet is. Hoe ironisch is het dan dat de maatschappij een eigen levenswijze kiest onder de banier van vrijheid en bevrijding in een tijd dat de volledige waarheid beschikbaar is! Als gevolg daarvan vinden we overal om ons heen lijden in de vorm van ontwrichte gezinnen, gebroken levens, verwonde lichamen en geknakte geesten.

Onze wereld heeft daardoor een onbepaalde behoefte aan herstellende hulp, wat echter financiële middelen en mankracht vereist die slechts in beperkte mate voorhanden zijn. Als we in een wereld leefden waar de evangeliebeginselen begrepen en nageleefd wer-

den door de mens, dan zouden de beschikbare middelen voldoende zijn om in alle behoeften te voorzien. De Heer heeft ons verzekerd: 'Het is mijn voorname voor Mijn heiligen te zorgen, want alle dingen zijn van Mij.

'Doch het moet noodzakelijk op Mijn eigen wijze worden gedaan; en ziet, dit is de wijze, waarop Ik, de Here,

heb besloten in de behoeften Mijner heiligen te voorzien, opdat de armen zullen worden verhoogd, doordat de rijken nederig zullen zijn.

'Want de aarde is vol, en er is genoeg en overvloedig' (Leer en Verbonden 104:15-17).

'GIJ ZULT DE ARMEN GEDENKEN'

De schriftuurlijke opdracht om te zorgen voor de slachtoffers van onze samenleving is overduidelijk in onze bedeling. Op 2 januari 1831, slechts negen maanden na de stichting van de kerk, heeft de Heer gezegd: 'En voor uw heil geef Ik u een gebod, want Ik heb uw gebeden gehoord, en de armen hebben tot Mij geklaagd, en de rijken heb ik gemaakt; alle vlees is het Mijne, en Ik ben geen aannemer des persoons' (LV 38:16).

Slechts een maand later heeft de Heer gezegd: 'Indien gij Mij liefhebt, zult gij (...) de armen gedenken, en hun, hetgeen gij van uw bezittingen hebt te geven, toewijden' (LV 42:29–30).

Het belang van dit gebod werd in juni van datzelfde jaar nogmaals op dramatische wijze duidelijk in een openbaring die door de profet Joseph Smith is ontvangen. De Heer gaf 28 ouderlingen de opdracht om twee aan twee uit Kirtland (Ohio) naar Jackson County (Missouri) te reizen. Ze moesten verschillende routes nemen en onderweg het evangelie prediken. Zij waren volkomen berooid en moesten door onontgonnen gebied reizen. Dat was de achtergrond van de opdracht die de Heer die mannen gaf toen zij op weg gingen: 'En gedenkt in alle dingen de armen en de behoeftigen, de zieken en de lijdenden, want hij, die deze dingen niet doet, is Mijn discipel niet' (LV 52:40).

Het is nuttig om erop te letten aan wie de geboden om voor de armen te zorgen waren gegeven. Uit mijn onderzoek van de Schriften blijkt dat de zorg voor de armen meer een taak van het individu is dan van een instelling. De kerk zet zich ervoor in om het de leden makkelijker te maken dat doel te bereiken. Bijvoorbeeld: door tiende en vastengaven te betalen, helpen we zowel mensen in onze wijk, ring en land, als heiligen in andere gebieden, die door armoede getroffen zijn. Wij hebben de organisatie van de kerk nodig om onze broeders en zusters in verafgelegen plaatsen te kunnen bereiken. Met de

wijsheid van de Heer worden er uit de mensen bisschoppen geroepen die hen presideren. Iedere bisschop kent de leden van zijn wijk, zowel individueel als collectief. Hij begrijpt de plaatselijke cultuur. Bij zijn ordening als bisschop krijgt hij een mantel die hem in staat stelt te onderscheiden wie er hulp moet ontvangen. Dus helpt de kerk haar leden om hun individuele verantwoordelijkheid na te komen om voor de behoeftigen te zorgen door als instelling voor onze arme leden over de hele wereld te zorgen.

DE HELPENDE HAND TOESTEKEN

Joseph Smith heeft het volgende gezegd over het helpen van mensen buiten onze eigen kerk: 'Met betrekking tot de vraag hoeveel iemand (...) jaarlijks behoort te geven [om een goed lid te zijn] hebben we geen bijzondere instructies; men moet de hongerigen voeden, de naakten kleden, voor de weduwen zorgen, de tranen van de wezen drogen, de bezochten troosten, waar zij ook te vinden zijn, of ze nu tot deze kerk behoren of een andere, of helemaal niet tot een kerk' (*Times and Seasons*, 15 maart 1842). De raad van Joseph Smith echoot de schriftuurlijke opdracht om lijden te verlichten, 'hetzij buiten de kerk of in de kerk, en [...] geen aanmer des persoons [te zijn] jegens hen, die hulp [behoeven]' (Alma 1:30).

Negen jaar geleden groeide mijn getuigenis van het helpen buiten de muren van onze eigen kerk toen ik di-

recteur was van het welzijnsprogramma van de kerk. In die tijd begonnen we op tv documentaires te zien over de grote droogte in Ethiopië. Het Eerste Presidium heeft, uit deernis met het lot van de verhongerende mensen in Afrika en in reactie op uw verlangen om te helpen, in januari 1985 een extra vastendag uitgeroepen, gevolgd door nog een in november van datzelfde jaar. Als gevolg daarvan werden miljoenen bijgedragen om het lijden te verlichten.

Om te bepalen hoe de bijgedragen geldmiddelen besteed moesten worden, gingen ouderling M. Russell Ballard en ik naar Ethiopië om de situatie ter plaatse in ogenschouw te nemen. We hadden daar verscheidene emotionele, zielverruimende en geloofversterkende ervaringen. Geen van beiden zullen wij ooit weer dezelfde zijn. Ik heb echter niet de levendigste herinneringen overgehouden aan het vreselijke lijden dat we zagen, en dat u op tv hebt gezien, maar aan de liefde en het dienstbetoon waarmee de volken van de wereld Afrika overspoelden. We zagen artsen en verpleegsters humanitaire diensten verlenen onder verschrikkelijke omstandigheden. Zij waren moe, maar glimlachten.

We hoorden over een katholieke priester die al elf jaar in de door grote droogte en oorlog getroffen provincie Tigre werkte. Hij zag een behoefte en probeerde daar al te helpen lang voordat de tv en de nieuwsbulletins daar een trend van maakten.

We zagen een Ethiopische man van ongeveer tachtig jaar het voedselstation

Liefde tonen voor je naaste kan inhouden dat je modderig en nat wordt, net als deze vrijwilligers die opruimen na een overstroming. Maar de eenheid en het fijne gevoel die eruit voortkomen, zijn alle betrokkenen tot zegen.

instrompelen met een wanhopige, verslagen blik in de ogen. Hij was duidelijk aan het verhongeren. Op weg naar het voedselstation was hij echter door een verlaten dorp gekomen en had hij een baby horen huilen. Hij had net zo lang gezocht tot hij de baby gevonden had, die op de grond naast zijn dode moeder zat. Ondanks het feit dat de man uitgemergeld was, pakte hij de baby op en

droeg hem de hele veertig kilometer naar het voedselstation. De man had een glazige blik in zijn ogen, maar zijn eerste woorden waren niet 'Ik heb honger' of 'Help me', maar 'Wat kunt u doen voor deze baby die ik gevonden heb?'

Ik vind dat de leden van onze kerk alles moeten doen wat ze kunnen om lijden te verlichten. Ik vind het geweldig dat onze voltijdzendingen nu enkele uren per week besteden aan dienstbetoon in de gemeenschap. Wanneer ze zich hier goed aan houden, leidt dit programma niet af van het voornaamste doel van het zendingswerk, maar verrijkt het dat doel.

Ik heb in Guatemala eens iets meegemaakt met welzijnszendingen dat grote indruk op mij heeft gemaakt.

Toen de welzijnszusters het terrein van de kerk betraden, ontstond er enige opwinding. Mannen, vrouwen en kinderen renden hen tegemoet en omarmden hen. Mij werd verteld dat de zusters hen door een recente epidemie heen hadden geholpen. Zij hadden geholpen met enkele bevallingen en waren aanwezig geweest bij het overlijden van enkele familieleden. Zij hadden zowel de ziel als het lichaam gevoed.

OPRECHTE LIEFDE VOOR DE MENS

Welke prioriteit moeten wij geven aan de zorg voor de armen en behoeftigen binnen en buiten de kerk nu wij weten dat ons dat geboden is?

FOTOGRAFIA: MARVIN F. GARDNER

Heiligen der laatste dagen in een Filipijnse gemeente helpen elkaar door samen te werken in een coöperatieve mandenweverij. De verkoop van de manden heeft al veel gemeentelieden een baan en een inkomen verschafft.

President Joseph F. Smith heeft ons geleerd: 'De eerste verantwoordelijkheid van heiligen der laatste dagen is om voor zichzelf en voor hun armen te zorgen; als we dat dan kunnen uitbreiden naar andere mensen, en zo ver als wij naastenliefde en hulp kunnen geven aan mensen die geen lid van de kerk zijn, dan zijn wij van mening dat het onze taak is dat te doen. Maar zorg eerst voor de leden van het eigen gezin' (*Evangelieleer*, blz. 308).

Ik getuig tot u dat er in de tegenwoordige wereld ruimte genoeg is voor zowel de zorg voor onze eigen mensen als voor hulp aan de samenleving. Het koninkrijk opbouwen en de wereld verbeteren sluiten elkaar niet uit. In feite gaan ze heel goed samen en vullen ze elkaar zelfs aan. Toen Hem gevraagd werd welke van alle geboden het grootste was, zei de Heer: 'Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand.

'Dit is het grote en eerste gebod.

'Het tweede, daaraan gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf' (*Matteüs 22:37-39*).

Het grootste gebod, God liefhebben, kreeg geen prioriteit ten koste van

het tweede gebod, onze naaste liefhebben. Ik geloof dat het niet mogelijk is de Heiland oprecht lief te hebben zonder de mensen oprecht lief te hebben. Noch geloof ik dat het mogelijk is oprechte liefde en bezorgdheid te voelen voor kerkleden, maar niet voor de rest van Gods kinderen. Medeleven kent geen politieke of godsdienstige grenzen. Wij kunnen niet alles doen, maar moeten wel alles doen wat we kunnen.

DE GEVER GEZEGEND

Er gebeurt iets spiritueels met iemand die een ander de helpende hand toesteeft. President Spencer W. Kimball heeft het zo gezegd: 'Naarmate gevers hun materiële verlangens kunnen beheersen en anderom's noden in de juiste verhouding zien tot hun eigen behoeften, krijgen de machten van het evangelie vat op hen. Zij leren dat zij door het naleven van de wet van toewijding niet alleen verzekerd raken van een materiële verlossing, maar bovendien geestelijke heiliging' (*Ensign*, november 1977, blz. 77).

Wanneer iemand die verantwoordelijk om voor de armen te zorgen volledig overdraagt aan de kerk, komt dit prachtige verschijnsel niet voor. Dat geldt zowel voor hulp aan leden als aan niet-leden. Ik zeg dat omdat er een neiging kan zijn om tiende en vastengaven te betalen en te menen dat daarmee alles dan geregeld is. De grootste heiliging vindt plaats bij persoonlijke hulp. Daarom kan het gebeuren dat het grootste dienstbetoon dat wij kunnen

verrichten in onze eigen omgeving of samenleving is. Waar we ook wonen in de wereld, er is overal verdriet om ons heen. Wij moeten meer eigen initiatieven nemen en beslissen hoe wij ons het beste in de dienst van onze medemens kunnen stellen.

Ik ben erg blij dat de projecten over de hele wereld in het kader van de viering van het honderdvijftigjarig bestaan van de zustershulpvereniging in 1992 plaatselijke dienstbetoonprojecten waren. Er was overwogen om wijken in welvarende landen wijken in armoedige landen de helpende hand toe te laten steken. Maar in plaats daarvan werd er door inspiratie besloten om de projecten plaatselijk te laten uitvoeren. Als de projecten op achttien kilometer afstand waren gedaan in plaats van in de achtertuin van de zusters, bij wijze van spreken, zouden ze de ervaring hebben gemist van met eigen ogen te zien hoeveel vreugde er verschijnt op het gezicht van een eenzame oude man of vrouw in een verpleeghuis, of hoeveel dankbaarheid een vrouw heeft die in een crisiscentrum wordt opgezocht, of hoeveel tranen van dankbaarheid worden vergoten door een invalide van wie het huis voor het eerst in tien jaar een voorjaars schoonmaak heeft gekregen.

Wij doen dit niet om zelf eer of overvloedige dankbetuigingen te ontvangen. Er is sprake van een geestelijke ervaring tussen de gever en de ontvanger van dienstbetoon. Beiden worden opgebouwd, en er ontstaat een geestelijke band. Er komt liefde in het hart

die groot genoeg is om niet alleen de persoon te omvatten die het dienstbetoon ontvangt, maar al Gods kinderen.

PLAATSELIJK PROBLEMEN OPLOSSEN

Alle mensen moeten geven. Dat geldt zowel voor welvarende heiligen als voor de armsten onder de armen. Armoede is een relatief begrip. Het betekent in het ene land iets heel anders dan in het andere land. Er is niet voor elke situatie een en dezelfde oplossing of programma.

Beginselen zijn echter universeel. Wij kunnen niet iedereen tot op hetzelfde economische niveau brengen. Dat zou beginselen schenden en afhankelijkheid scheppen in plaats van onafhankelijkheid. De mensen in elk land hebben de eerste verantwoordelijkheid om hun eigen problemen op te lossen. Zij moeten zich voor elkaar opofferingen getroosten om de heiliging te ervaren die men door het geven ondergaat.

Enkele jaren geleden sprak ik tijdens een reis naar Zuid-Amerika met een ringpresident die de drie voorgaande jaren in zijn ring meer dan 50% werkeloosheid onder zijn leden had gehad. Ik wist dat de ring in die periode minder dan vierhonderd gulden aan bijdragen van het gebiedskantoor had gekregen. Ik vroeg hem hoe de leden het hadden overleefd zonder aanzienlijke financiële hulp van buitenaf.

Zijn antwoord was dat de families elkaar geholpen hadden – niet alleen vader, moeder, zoons en dochters, maar

ook ooms, tantes, neven en nichten. Kreeg een neef een baan, dan werd het geld dat hij verdiende voor ieders welzijn gebruikt. Bovendien zorgden de leden van de wijk voor elkaar en deelden samen, hoe weinig ze ook hadden. Met tranen in de ogen legde hij uit wat een nauwe band zijn ringleden met elkaar hadden en met de Heer. Hun spiritualiteit was vele malen groter geworden.

We hadden die ring een financiële injectie kunnen geven van middelen uit welvarender gebieden, en hadden ons daar fijn bij kunnen voelen. Maar daarmee zouden we hen de gelegenheid hebben ontnomen om elkaar te dienen en daardoor geheiligd te worden. Armoede oplossen is een bijzonder ingewikkelde zaak, en het evenwicht tussen teveel hulp en niet genoeg is erg moeilijk te bereiken. Onze barmhartigheid kan ertoe leiden dat we falen, namelijk als we hulp verlenen zonder onafhankelijkheid en zelfredzaamheid bij de ontvanger te ontwikkelen.

Aan de andere kant is er een toestand van menselijke ellende waarin geen enkele heilige der laatste dagen terecht mag komen zolang andere leden nog in overvloed leven. Kunnen sommigen onder ons tevreden zijn met hun rijke levenswijze zolang anderen zich niet eens het chloor kunnen veroorloven dat ze nodig hebben om hun water te reinigen? Ik heb het er voortdurend moeilijk mee dat evenwicht te vinden. Ik geloof echter dat ik een goddelijke waarheid heb geleerd. Ik kan niet geheiligd worden zonder an-

dere mensen te dienen, en ik zal er verantwoordelijk voor worden gehouden als ik iemand anders de gelegenheid om te dienen ontnem.

WE MOETEN OOK VAN ONZELF GEVEN

Wij kunnen niet werkeloos toe blijven kijken bij alle verdriet en lijden om ons heen en toch verwachten dat wij geheiligd worden. Er moet een grens zijn aan ons vertrouwen op de geïnstitutionaliseerde welzijnszorg. Wij moeten organisaties niet toestaan dat zij een hindernis opwerpen tussen iemand in moeilijkheden en onszelf, als wij in een positie zijn om te helpen.

Zonder dat inzicht bestaat het gevaar dat er een organisatie wordt opgezet die inderdaad efficiënter is, maar die bovendien een organisatorische muur opwerpt tussen ons en de mensen in nood. Bij het eerste teken dat iemand in nood verkeert, kunnen we onszelf vrijstellen van het toesteken van de helpende hand; want tenslotte zijn we zijn bisschop niet, noch zijn huisonderwijzer of huisbezoekster. Vaak is er echter hulpgeroep dat vooraf wordt gegaan door uw naam, en kan het gebeuren dat u de enige bent die het hoort.

Ik vertrouw erop dat de kerk humanitaire hulp zal blijven geven zolang zij goed blijft aansluiten bij de individuele verlangens om de armen en behoeftigen de helpende hand te bieden. Maar de eerste verantwoordelijkheid met betrekking tot het gebod om voor de armen te zorgen, is onze eigen verant-

Kerkleden die samen aan hulpprojecten werken, zoals deze mannen in Trinidad, krijgen daardoor gemoedsrust en bevrediging. Naarmate we ons voor elkaar opofferingen getroosten, krijgen we de voldoening die komt door te geven.

woordelijkheid. Wij behoren wanneer mogelijk financieel bij te dragen, maar dat op zichzelf is niet genoeg. Wij moeten ook van onszelf geven. Wij kunnen vaak van onszelf geven wanneer een financiële bijdrage niet mogelijk is.

In dat opzicht ben ik net zo geroerd door wat de Heiland deed toen Hij op weg was om de bergrede te houden, als door wat Hij zei in de bergrede. Onder-

weg genas Hij de zieken en predikte Hij het evangelie (zie Matteüs 4:23-24).

Wanneer ik het heb over 'zorgen voor de armen' bedoel ik het hele scala aan bezoeken waar de mensen in de wereld in onze tijd last van hebben. Dat omvat steun en troost geven aan hen die mentaal, lichamelijk en geestelijk lijden. Geld kan de reine liefde van Christus niet kopen. Zij kan alleen door opoffering verkregen worden.

Ik besef dat sommigen onder u, vanwege de eisen die uw gezin, familie, naaste vrienden en kerkroepingen aan u stellen, weinig over hebben om de wereld mee te redden. Wij worden geheiligd door dienstbetoon aan zowel onze familieleden als vreemden. Het is niet mijn bedoeling geweest om u een

schuldgevoel te geven, maar om u te beginselen van zorg voor de behoeftigen te leren. U, en alleen u, kent uw eigen, unieke situatie en kunt vaststellen hoe u die beginselen op uw leeftijd en in uw omstandigheden kunt toepassen.

Mijn belofte is dat u, naarmate u die onbeperkte behoeften evalueert in het licht van uw beperkte middelen, in staat zult zijn om met een plan te komen dat u het gewenste evenwicht zal geven. Ik kan ook beloven dat de dingen die het evangelie van ons vraagt elkaar niet uitsluiten, maar aanvullen. Ik spreek voor mijzelf en de andere algemene autoriteiten wanneer ik u onze welgemeende liefde en dankbaarheid betuig voor alles wat u bent en doet. □

WIE MOET ER VERANDEREN?

Teresa Hunsaker

FOTOGRAAF: MÉLANIE SHUMWAY

Toen schoolbus 882 eindelijk het zandweggetje opreed, was ik blij als nooit tevoren om ons huis te zien.

Ik was nog steeds van slag door de ruzie die ik drie dagen daarvoor plotseling met mijn vriendinnen had gehad. Of moet ik zeggen ex-vriendinnen? Nu vond ik ze koppig en zelfzuchtig.

Toen de bus stilhield, liep ik het gangpad door langs Connie en Vicki, vastbesloten ze nooit meer aan te kijken.

Die nacht lag ik vreselijk te woelen toen er ook in mijn dromen geruzied werd.

De volgende ochtend had ik hoofdpijn. Ik had me verslapen en moest me haasten om de schoolbus te halen. Ik griste m'n boeken van tafel, gooide de deur dicht zonder m'n moeder en broertjes en zusjes gedag te zeggen en rende naar de bushalte. Ik arriveerde daar gelijktijdig met de bus.

Snel liep ik het gangpad door en ging ver bij Connie en Vicki vandaan zitten. Ik voelde dat hun blik op mij gericht was, maar ik zat dichtbij het raam en deed net of ik ze niet zag. Ik nam me heilig voor dat wij geen vriendinnen meer zouden zijn totdat zij zich veranderden.

Ik pakte m'n geschiedenisboek om de leesopdracht door te nemen. Tot mijn ver-

bazing hield ik het boek *Pathways to Perfection* [Wegen tot volmaking] van ouderling Thomas S. Monson in m'n handen. Ik had het boek per ongeluk gepakt toen ik het huis uit was gerend. En het viel open bij het hoofdstuk dat ik het hardste nodig had: 'Liefhebben zoals Jezus liefheeft'. Bij het lezen van Matteüs 22:36-39 leken de woorden voor mij te zijn geschreven:

'Meester, wat is het grote gebod in de wet?

'Hij zeide tot hem: Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand.

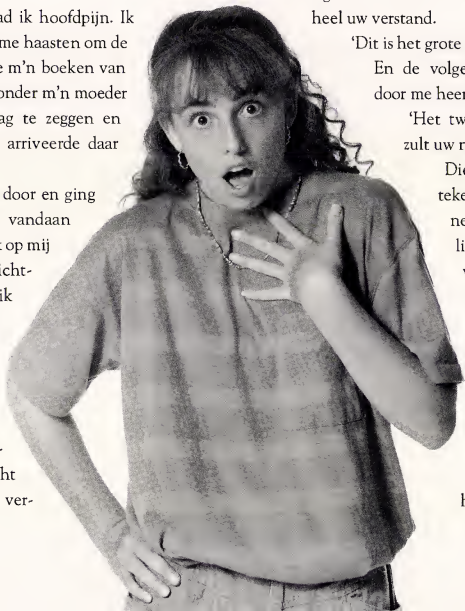
'Dit is het grote en eerste gebod.'

En de volgende woorden gingen dwars door me heen:

'Het tweede, daaraan gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.'

Die verzen kregen nieuwe betekenis voor mij. Er kwamen tranen in m'n ogen toen ik de liefde van m'n Hemelse Vader voor mij voelde. En ik beseftte dat niet Connie en Vicki zich moesten veranderen, maar ik!

Die ochtend in de bus beloofde ik mezelf dat ik de Heer zou dienen en liefhebben door van de mensen om mij heen te houden. □

Splitsing en naamsverandering wijk Rotterdam-Zuid

— Samantha Broekzitter —

Na de ingebruikneming van het nieuwe kerkgebouw in februari 1991 heeft de wijk Rotterdam-Zuid een nieuwe mijlpaal bereikt. Onder leiding van het presidium van de ring Rotterdam, werd op zondag 18 december de wijk namelijk gesplitst.

De reorganisatie resulteerde in de wijk Rotterdam 2* met broeder Siebe Staal als bisschop en de gemeente Spijkenisse met broeder Martin Broekzitter als president.

Het ledental van Rotterdam 2 bedraagt 268; de gemeente Spijkenisse telt 164 leden. Rotterdam 2 vergadert 's morgens van 9.15 uur tot 12.15 uur en de gemeente Spijkenisse 's middags van 13.00 uur tot 16.00 uur; beide in het kerkgebouw aan het Schoonveld 60. De leden bezitten een levend getuigenis van het evangelie van Jezus Christus. Dat in combinatie met hun inspanningen en enthousiasme voor de opbouw van de nieuwe gemeente en wijk, zijn volgens president Broekzitter de ingrediënten van een spoedige verbreiding van Gods koninkrijk. «

* Ook de wijk Rotterdam-Noord heeft een nieuwe naam. Die wijk heet voortaan Rotterdam 1.

Gemeente Heerenveen georganiseerd

— Onno Storteboom —

Op zondag 11 december 1994 is de tweede gemeente van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in de provincie Friesland georganiseerd. De druk bezochte openingsdienst werd bijgewoond door de regionaal vertegenwoordiger, Jack van Oudheusden, zijn vrouw, en het voltallige ringpresidium. Ook voormalig ringpresident broeder Max van der Put, die aan de wieg van het ontstaan van de gemeente Heerenveen heeft gestaan, behoorde tot de genodigden. Het thema van deze dag, 'het veld is reeds wit om te oogsten', zal met enthousiasme door de leden in het zuidelijke deel van Friesland worden uitgedragen.

De nieuwe gemeente is niet alleen jong door zijn korte bestaan; van de 85 leden behoort ruim een derde jonger dan 18 jaar. Voor de zondagse vergaderingen is een zeer geschikte ruimte gevonden aan de Kerkestraat, nummer 1, in het centrum van Heerenveen. Onder de inspirerende leiding van de eerste president van de gemeente, broeder Auke Aukema, wordt in een enthousiaste en opbouwende sfeer gewerkt aan zowel de stoffelijke als de geestelijke opbouw van de gemeente Heerenveen. «

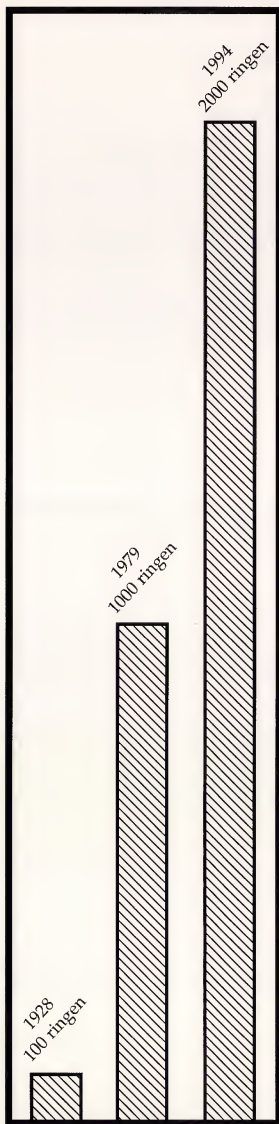
(--Bekendmaking--)

Multiregionale jeugdconferenties in Duitsland

Van 2-5 juni zal er in Bremen een multiregionale jeugdconferentie worden gehouden. Hiervoor zijn de ringen Rotterdam, Apeldoorn en Den Haag uitgenodigd.

De ring Antwerpen is uitgenodigd voor de jeugdconferentie die van 19-21 augustus in Kaiserslautern wordt gehouden. Deze jeugdconferenties zijn bestemd voor alle jongemannen en jongevrouwen van 14-17 jaar. Nadere bekendmakingen volgen. «

Mijlpaal: tweeduizend ringen

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen heeft op 11 december 1994 een belangrijke mijlpaal in haar bestaan bereikt.

Op die datum organiseerde president Howard W. Hunter in Mexico-Stad de tweeduizendste ring van de kerk.

Hij werd daarin bijgestaan door ouderling Russell M. Nelson van het Quorum der Twaalf Apostelen en ouderling Lino Alvarez, president van het Gebied Mexico-Zuid. De organisatie van de ring in Mexico-Stad is afdoende bewijs van de snelle groei van de kerk. De eerste ring van de kerk is op 17 februari 1834 in Kirtland (Ohio) georganiseerd. Het duurde bijna een eeuw voordat in 1928 de honderdste ring kon worden georganiseerd in Lehi (Utah). De duizendste ring, de ring

Nauvoo Illinois, is 51 jaar later georganiseerd. De tweeduizendste ring liet maar 15 jaar op zich wachten.

Mexico is met 700.000 kerkleden na de Verenigde Staten het land met de meeste heiligen der laatste dagen. In de Verenigde Staten wonen meer dan 4,5 miljoen leden van de kerk.

Hoewel de kerk al sinds 1875 in Mexico vertegenwoordigd is, werd de eerste ring pas in 1961 georganiseerd. President Hunter is altijd nauw betrokken geweest bij de groei in Mexico. In 1967 was hij aanwezig toen die eerste ring werd gesplitst, en in 1975 ging hij terug om de vijf toenmaligere ringen te splitsen in maar liefst vijftien ringen. In 1977 was hij weer in Mexico om daar de 800ste ring van de kerk te organiseren.

In Mexico-Stad bevindt zich sinds 1983 ook een tempel. «

Cornelis de Bruijn geroepen als eerste raadgever

Nieuwe raadgevers voor president Wondra

Op maandag 5 januari is Cornelis de Bruijn, uit de wijk Amsterdam, aangesteld als eerste raadgever in het tempelpresidium van de Frankfurt-tempel. Zijn vrouw, Rineke de Bruijn, is aangesteld als assistent-mater. Broeder Gerhard Meissner en zijn vrouw, Irmgard, uit de ring Nürnberg zijn respectievelijk aangesteld als tweede raadgever en assistent-mater. De aanstellingen werden verricht door president Johann Wondra.

Wij vroegen aan president De Bruijn wat hun taken zullen zijn. Hij zegt: 'De tempelzendingen werken in twee ploegen, een vroege en een late ploeg. Dat wisselt elke week. De raadgevers zijn tevens ploegleider en zijn dus verantwoordelijk voor

alle tempelzaken tijdens hun dienst, natuurlijk onder toezicht van de tempelpresident. De assistent-maters werken onder toezicht van de tempelmater. Een belangrijk deel van onze taak is de opleiding van tempelzendingen en tempelwerk(st)ers uit de ringen en de begeleiding van leden die hun eigen begiftiging ontvangen. Op maandagavond hebben wij een vergadering met de groepsleiding van de bezoekende ring.

Voor alle duidelijkheid: Logieszaken en problemen met ingezonden namen horen niet tot ons takenpakket. Die zaken liggen op het terrein van de vaste staf onder leiding van de tempelschrijver, broeder Zarse. Hij handelt die zaken graag af.' «

Primeur voor de gemeente Emmen

Leesmarathon: seminarieklas leest in 24 uur het Boek van Mormon uit

In de kerstvakantie hebben Bas, Jelle en Bep Hofstee, Nina Bossenbroek, Erik van der Vlag, en Nathalie en zuster Marianne Mooij bij de familie Mooij in Valthermond het Boek van Mormon in 24 uur uitgelezen. Erik van der Slag legt uit hoe dat in zijn werk ging: 'We zijn op 28 december om half acht 's ochtends

begonnen we, nog maar amper wakker, natuurlijk weer met lezen en omdat we het tijdschema strak wilden aanhouden, was er maar weinig tijd te verliezen. Je moest natuurlijk ook nog begrijpen wat je las. We waren natuurlijk heel erg opgelucht dat het allemaal gelukt is. We vonden het allemaal heel erg leuk, en

getuigenis: Ik weet dat het Boek van Mormon waar is. Ik had het boek nog nooit helemaal uitgelezen, maar nu wel. Daarom denk ik dat mijn getuigenis versterkt is. Voor de rest wil ik iedereen zeggen: lees het Boek van Mormon. Het is een goed boek. Het hoeft niet in 24 uur, maar lees het alstublieft.'

Het project kreeg de goedkeuring van de ouders. Wietske Hofstee vertelt daar het volgende over: 'Woensdagmorgen na de kerst hebben we drie van onze kinderen naar de familie Mooij in Valthermond gebracht waar ze als seminarieproject in 24 uur het Boek van Mormon zouden gaan lezen. Ik was niet direct enthousiast toen ze ergens in september of oktober met dit plan thuis kwamen. Het Boek van Mormon is een fantastisch boek, maar 24 uur achter elkaar erin lezen leek bijna een onmogelijke opgave.

'De kinderen werden echter steeds enthousiaster onder de bezielende leiding van zuster Mooij hun seminarieleerkracht. We hebben veel aan ze gedacht in die 24 uur. Donderdagavond om ongeveer half elf kwamen ze weer thuis, erg moe maar heel voldaan en nog steeds positief. 'De dagen daarna kwamen de verhalen en ervaringen los en hebben we veel nagepraat. We zijn tot de conclusie gekomen dat het een zeer positieve ervaring voor de kinderen is geweest, individueel en als groep. Ze zijn sterker geworden. Ik weet zeker dat dit een ervaring is die ze nooit meer zullen vergeten.'

De seminarieleerlingen kregen uit handen van broeder Hans Noot, vertegenwoordiger van het seminarie in Nederland, een certificaat van verdienste voor hun uitzonderlijke prestatie. «

Het Boek van Mormon in 24 uur (vlnr): Romy Mooij, Erik van de Vlag, Jelle Hofstee, Bas Hofstee, Nina Bossenbroek en Nathalie Mooij (op de rug gezien).

begonnen. Er werd afwisselend door ieder een aantal verzen voorgelezen.

Ook waren er perioden waarin iedereen voor zichzelf mocht lezen. Tussentijds kregen we iets te eten en te drinken wat door Romy Mooij werd verzorgd. Om negen uur 's avonds waren we op de helft en toen hebben we wat ontspannende dingen gedaan. Om ongeveer tien uur gingen we naar bed.' Bas Hofstee vervolgt: 'De volgende morgen

het was voor iedereen dan ook een zeer leerzame en opbouwende ervaring.' 'Nou en of,' zegt Erik, 'na afloop kwam de gemeentepresident en hadden we een korte getuigenisvergadering. Het resultaat is dat we nu zeker weten dat het Boek van Mormon waar is en dat we ons getuigenis hebben kunnen versterken. Daarbij hebben we ook nog een hele fijne tijd met elkaar gehad.'

Nina Bossenbroek geeft na de marathon haar getuigenis: 'Dit is mijn

Groningen: trots van het Noorden

Heino Dallinga en Jan Weening

De wijk Groningen (379 leden) staat bekend als een actieve wijk in een bruisende universiteitsstad. De avondmaalsdienst wordt gemiddeld door zo'n 130 leden bezocht. De wijk bestaat thans uit enkele oudere leden, een aantal gezinnen van middelbare leeftijd en veel jeugdige leden.

De wijk staat bekend om z'n zondagschooluitstapjes, het landelijke volleybaltoernooi in de Martinihal en de goedmoedelijke sfeer tijdens de

vergaderingen. De bezoekers voelen zich daarom al gauw thuis, wat vorig jaar bijvoorbeeld resulteerde in twaalf bekeerlingen.

Doordeweeks wordt het centrum voor familiegeschiedenis druk bezocht, meestal door niet-leden.

Een hoogtepunt vorig jaar was de tempelreis van de wijk naar Friedrichsdorf. De chauffeur en zijn bijrijder waren zelfs zo enthousiast dat ze de leden heel Duitsland wilden laten zien ..!

Het fundament van de wijk is eind vorige eeuw gelegd. Er wordt melding gemaakt van een conferentie in het zogenaamde 'Concerthuis' in de Poelestraat (1896). Er waren daar 114 leden aanwezig, 80 uit Groningen en 34 uit de gemeente Siddeburen. Die leden uit Siddeburen liepen dan ongeveer vier uur heen en vier uur terug naar hun dorp. Hier zijn vele bekende kerkfamilies uit voortgekomen (Zeeman, Boekweg, Kap en Dallinga). Sommigen werden

Het kerkgebouw aan de Paterswoldseweg 531 in Groningen.

De bisschop van de wijk Groningen (vlnr); Johan Walker, administrateur; Elzo Raankema, 2e raadgever; Jan Weening, bisschop; Jan Dallinga, 1e raadgever.

gedoopt nadat er een gat in het ijs was gehakt. Zondag 25 augustus 1929 was een heugelijke dag voor de gemeente, want na omzwervingen in gehuurde panden werd het gekochte en verbouwde pand aan de Poelestraat 54 in gebruik genomen.

Ook heeft de gemeente na de oorlog meegewerkt aan het project om aardappelen naar Duitsland te zenden. Jammer genoeg emigreerden er vele leden na de oorlog naar Zion, ofwel Utah. Ongeveer de helft van de gemeente verdween hierdoor. In het begin van de jaren zestig ging

men zich meer toeleggen op huisonderwijs en huisbezoek, waardoor veel mensen tot de kerk toetraden. Het gebouw in de Poelestraat werd te klein en men ging uitkijken naar grond om een kerk op te bouwen. Op 28 februari 1968 kon men onder leiding van de toenmalige zending-

De jongevrouwen.

DE KINDERSTER

95E JAARGANG

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

MAART 1995

MARAU BROTHERS

UIT PAPEETE OP TAHITI

Vivian Paulsen

Je hoeft je op maandagavond nooit af te vragen waar je de negenjarige Marau Brothers moet zoeken.

Samen met haar moeder Amelie, haar vader Iosua, haar acht broers, Ramond, Alban, Alfred, Jerry, Teamo, Rudy, Lemuel en Ronald, en haar drie zusjes Heloise, Raina en Mireille, houdt ze dan gezinsavond. Daar zijn dan ook nog een paar burens en vrienden bij. Ze kan zich niet herinneren dat ze op maandagavond ooit iets anders hebben gedaan. Als er iemand van het gezin op zo'n avond niet bij is, dan is dat omdat die op zending is, in militaire dienst, of op school in Frankrijk.

De vader van Marau heeft het erg druk: hij is de bisschop van de Wijk Arue in de Ring Pirae op Tahiti, verzegelaar in de tempel van Papeete en hij werkt bij de Tahitiaanse Bank. Toch herinnert hij zich nog heel goed hoe de zendingen hem 26 jaar geleden het evangelie kwamen brengen. Hij was pas vader geworden. Hij weigerde de lessen van de zendingen te volgen, maar hij vond het wel goed dat ze gezinsavond kwamen houden. Dat deden ze en zo, tussen de gebeden, de liedjes, de pret en de verfrissingen door, leerden die zusters hem het evangelie.

Marau vindt fietsen op het strand heel fijn.

Sindsdien heeft hij voor de gezinsavond een apart plekje in zijn hart. In 1968 liet hij zich dopen. Vanaf die dag heeft hij iedere week gezinsavond gehouden.

Marau heeft van het voorbeeld van haar ouders en broers en zusjes geleerd, hoe belangrijk het is dat je anderen laat delen in de waarheid en hoe belangrijk het is dat je zo leeft dat anderen willen weten wat jij geloofd. Haar twee oudste broers, Ramond en Alban, zijn allebei op Tahiti op zending geweest. Alfred, haar derde broer, is nu in Afrika op zending, in het zendingengebied Abidjan. Thuis hebben ze het evangelie aan hun burens verteld en er zijn er een aantal lid van de kerk geworden. Ze nodigen vaak vrienden uit om hun gezinsavond bij te wonen en alle kinderen van het gezin Brothers zijn van plan om op zending te gaan. Allemaal zeggen ze: 'Wat wij in dit gezin het liefste doen is: anderen vertellen van het licht.'

Marau houdt ook van plezier maken en van alle andere dingen die kinderen van negen jaar op Tahiti graag doen. De zee is vlak bij haar huis, en daar is ze ook vaak. Ze gaat dan zwemmen in het heldere blauwe water, of ze fietst op het strand, of ze speelt er volleybal met haar vriendjes en vriendinnetjes. Dat doet ze liever dan haar huiswerk maken; maar haar moeder was vroeger onderwijzeres en die zorgt er wel voor dat Marau ook haar huiswerk doet.

Als je van het strand afkomt, staan er op een open veld daar vlakbij een paar hele mooie bomen vol met bloemen. Die zijn daar heel bekend. Ze heten *Tiare Tahiti*. Dat betekent: 'Bloem van Tahiti'. Marau rijdt die bloemen aan elkaar en maakt er kransen van. Die geven ze dan aan bezoekers uit verre landen. Iedereen die er komt, wordt begroet met een kus op iedere wang en een warme glimlach.

Marau houdt veel van haar geboorte-eiland en ze vindt het nog mooier omdat er een prachtige sneeuwwitte tempel staat.

Linksonder: Vader, moeder en kinderen tijdens de gezinsavond.

Rechts: Marau maakt vaak bloemenkransen voor de toeristen.

Onderaan: Papeete op Tahiti.

Op de achtergrond zie je het eiland Moorea.

Die is ingewijd vlak voordat zij geboren werd. Al haar broers en zusjes zijn in die tempel aan hun ouders verzegeld. Marau werd later in dat liefdevolle en eeuwige gezin geboren. Ze weet dat dit een van haar grootste zegeningen is. □

OP ONDERZOEK UIT

150 JAAR IN

HET PARADIJS

Vivian Paulsen

Het gebeurde in het jaar 1843, op een ochtend in de maand mei. Er kwam toen in Nauvoo een aantal apostelen bij elkaar in het kantoor van Joseph Smith. De weerstand tegen de kerk werd in Illinois steeds erger en de heiligen werden steeds vaker vervolgd. Het was een moeilijke tijd, maar deze leiders voelden toch dat ze vier mannen moesten vragen hun gezin achter te laten en op zending te gaan. Zij werden naar de Hawaï-eilanden op zending geroepen. Die vier waren

de eersten die op zending gingen in een gebied waar geen Engels werd gesproken. Het waren Addison Pratt, Noah Rogers, Benjamin F. Grouard en Knowlton F. Hanks. Ze werden op 23 mei 1843 aangesteld door Brigham Young, Heber C. Kimball, Orson Hyde en Parley P. Pratt.

Eerst reisden de zendelingen naar het oosten, naar New Bedford in de staat Massachusetts. Daar hoopten ze een schip te vinden dat hen naar hun zendingsgebied zou brengen. Toen dat niet lukte, boekten ze op een

schip dat naar de Genootschaps-eilanden voer. (Die eilanden horen bij Frans-Polynesië in de Stille Oceaan.) Ze vertrokken op 9 oktober 1843.

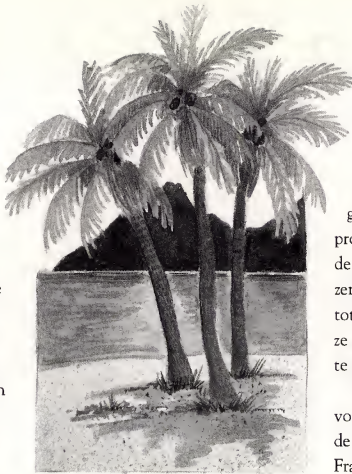
Toen ze nog maar een paar weken op zee waren, stierf ouderling Hanks, die hoewel hij jong was geen goede gezondheid had. Hij werd begraven in de Atlantische Oceaan. De drie andere zendelingen zetten hun reis voort. Ze voeren in zuidoostelijke richting de Atlantische Oceaan over, rond Kaap de Goede Hoop, dwars de Indische Oceaan over en langs de

zuidkust van Australië naar de Stille Oceaan.

In 1844 bereikte hun schip het eerste eiland: Tubuai. De bevolking daar was heel aardig voor de zendingen en heel gastvrij. Een paar mensen vroegen de ouderlingen dringend om daar te blijven. Daarom ging Addison Pratt van het schip af om hen te onderwijzen. Daar diende hij vele maanden alleen en in die tijd deed hij zijn uiterste best om de Polynesiëse taal te leren. Er woonden tweehonderd mensen, en daarvan doopte hij er zestig. Ook organiseerde hij er de eerste gemeente van de kerk. Nog steeds vormen de heiligen der laatste dagen op Tubuai een sterke gemeente.

De twee andere collega's van ouderling Pratt reisden verder naar Tahiti. Daar hadden ze veel minder succes met de verkondiging van het evangelie. Ouderling Rogers reisde na een paar maanden naar een kleine eilandengroep in het westen en ouderling Grouard vertrok naar het eiland Anaa in Tuamotus. Ouderling Rogers had weer geen succes en hij ondervond veel tegenstand. Toen hij ten slotte geruchten hoorde over de dood van de profeet Joseph Smith, begon hij ook te vrezen voor de veiligheid van zijn gezin in Nauvoo. Daarom ging hij terug naar Amerika. Hij stierf tijdens de uittocht uit Nauvoo.

De mensen van het eiland Anaa gingen heel veel van ouderling Grouard houden. Hij was de eerste blanke zending op hun eiland en velen namen aan wat hij hen leerde. Hij heeft meer dan zeshonderd

mensen gedoopt, vijf gemeenten gesticht en plaatselijke leiders geroepen. Hij schreef naar ouderling Pratt om te vragen of hij naar Anaa wilde komen, omdat hij al het werk niet alleen aankon.

Ouderling Pratt ging op die uitnodiging in. Er werd op Anaa een conferentie van de kerk gehouden, die door meer dan achthonderd mensen bezocht werd. Toen besloot Addison Pratt om terug te gaan naar de hoofdzetel van de kerk en daar te vragen of er meer zendingen naar de Stille Oceaan konden komen. Hij liet ouderling Grouard achter. Eerst reisde hij naar Californië en van daaruit naar de Salt Lake Valley. Daar kwam hij in september 1848 aan. Zijn vrouw en vier dochters waren daar een week eerder vanuit Winter Quarters aangekomen.

Hij vertelde de heiligen van zijn ervaringen, gaf les in de Tahitiaanse taal en bereidde zich voor op de terugreis naar Polynesië. In 1850 vertrok hij met een nieuwe collega, James S. Brown. Hij had de belofte

gekregen dat zijn gezin en de gezinnen van andere zendingen spoedig zouden volgen en dat gebeurde ook. Ze kregen steeds meer problemen met de Franse regering van de eilanden, maar toch bleven de zendingen en hun gezinnen daar tot 1852 hun werk doen. Toen werden ze gedwongen om naar Amerika terug te gaan.

Er gingen veertig jaar voorbij voordat er opnieuw zendingen van de kerk toestemming kregen om naar Frans-Polynesië terug te keren. Toen ze daar aankwamen, merkten ze dat er veel leden trouw waren gebleven, ook al hadden die weinig contact gehad met de hoofdzetel van de kerk. Veel anderen waren afvallig geworden. In 1892 werd opnieuw met het zendingswerk begonnen en, met een paar onderbrekingen, is het tot op de dag van vandaag doorgegaan. Deze eilanden verheugen zich al honderdvijftig jaar in het licht van het evangelie!

Tegenwoordig zijn er op de Genootschapseilanden vier ringen en er staat een prachtige tempel in Papeete, op het eiland Tahiti. Veel mensen herinneren zich de verhalen over de zendingen uit vroeger tijden en ze vertellen ze vaak aan hun zoons en dochters als die naar andere landen en eilanden op zending gaan. □

Bronnen: 'Seasons of Faith and Courage', S. George Ellsworth en Kathleen C. Perrin; Sandy, Utah; Yves R. Perrin, 1994; en 'The Journals of Addison Pratt' door S. George Ellsworth; Salt Lake City; University of Utah Press, 1990, blz. 115–360, 413–497.

VOOR KLEINE VRIENDEN

EERBIED IN HET JEUGDWERK

Julie H. Jensen

Hoeveel kinderen zitten er in de jeugdwerkklas?

Welke kinderen luisteren goed naar de leerkracht?

Hoeveel jongens zitten er in de klas?

Hoeveel meisjes?

Hoe kan jij laten zien dat je eerbiedig bent?

Kleur de plaat.

ILLUSTRANCE: JULIE YOUNG

IK GELOOF IN HET ONDERHOUDEN VAN DE GEBODEN

Karen Lofgreen

'Indien gij mijn geboden bewaart, zult gij in Mijn liefde blijven, gelijk Ik de geboden mijns Vaders bewaard heb en blijf in zijn liefde.' (Johannes 15:10.)

Hoe zou je het vinden om een spel zonder spelregels te spelen? Je zou niet weten hoe je moest beginnen, hoe je het moest spelen en je zou niet weten wanneer het was afgelopen. Regels zorgen ervoor dat we goed kunnen kiezen.

De belangrijkste regels die we kunnen volgen, zijn de geboden van onze Hemelse Vader. Joseph Smith heeft in het derde geloofsartikel geschreven hoe belangrijk het is, dat we Gods wetten gehoorzamen: 'Wij geloven dat dank zij de verzoening van Christus alle mensen door gehoorzaamheid aan de wetten en verordeningen van het evangelie zalig kunnen worden.'

Mozes was een profeet van God en hij had een sterk geloof. Nadat hij twee maanden lang met de kinderen van Israël door de woestijn gelopen had, ging hij de berg Sinaï op, waar hij met de Heer sprak. God vertelde Mozes dat Hij de kinderen van Israël zou zegenen als zij zijn geboden onderhielden.

Toen Mozes aan de kinderen van Israël vertelde wat de Heer gezegd had, beloofden zij: 'Alles wat de Here gesproken heeft, zullen wij doen.' (Exodus 19:8.) Zo'n belofte noemen we ook wel een verbond.

Mozes ging weer de berg op om de Heer te vertellen dat het volk het eens was met het verbond. Toen zei de Heer tegen Mozes dat Hij zou komen in een dichte wolk en dat het volk zijn heerlijkheid zou zien en zijn stem zou horen.

Mozes vertelde het volk precies wat de Heer gezegd had; ze moesten zich op die gebeurtenis voorbereiden. Op de derde dag hoorden zij luid trompetgeschal. Ze hoorden donderslagen en zagen bliksemschichten. Toen verscheen er op de berg Sinaï een dichte wolk en de berg trilde hevige niet zien was bang. Vanwege de wolk konden ze de Heer niet zien, maar ze hoorden Hem zeggen: 'Ik ben de Here, uw God.' (Exodus 20:2.)

Toen gaf de Heer hen belangrijke regels, die wij kennen als de tien geboden. Later heeft Hij ze op stenen tafelen

geschreven, zodat de mensen ze beter konden leren en onthouden.

Al onze profeten hebben ons regels van de Heer gegeven om ons te helpen goed te leven. Toen Howard W. Hunter president van de kerk werd, heeft hij een paar van die geboden besproken. Hij heeft ons gevraagd om meer te leven zoals onze Heer Jezus Christus heeft geleefd. Hij heeft ons gevraagd om aardiger voor elkaar te zijn, elkaar te vergeven en zo te leven dat we de zegeningen van de tempel kunnen ontvangen. (Zie *De Ster*, november 1994, blz. 3–6.)

Instructies

Op de volgende bladzijde staat een aantal uitspraken van president Hunter en vorige profeten. Naast iedere uitspraak is ruimte voor een tekening over wat die profeet gezegd heeft. Gebruik de plaatjes die onderaan de bladzijde staan afgedrukt als richtlijn, of teken iets anders dat bij die uitspraak past.

Ideeën voor de participatieperiode

1. *Verdeel de klas in groepjes. Laat die groepjes bespreken welke regels er gelden in ons gezin, op school, in de kerk en in ons land. Laat de kinderen erover nadenken wat de voordelen zijn van het gehoorzamen van regels en wat er gebeurt als ze die niet gehoorzamen. (Bijvoorbeeld: als iedereen door elkaar praat, kan niemand iets verstaan.)*

2. *Laat de kinderen het verhaal van Mozes naspele. (Zie Exodus 19–20, 24.) Praat daarna over de gevoelens die ze hadden toen ze de verschillende rollen speelden.*

3. *Laat de kinderen liedjes zingen die over de geboden gaan. Onder andere de volgende liedjes zijn geschikt: Wees gehoorzaam aan de geboden (lofzang 197); en uit Zing maar mee: 'Ik ben een kind van God' (B–76), 'Leer mij te wand'len in 't licht van de Heer' (B–45), 'Gehoorzaamheid' (B–18), 'Mijn Vader in de hemel' (B–60).*

4. *Laat de kinderen tekeningen maken voor hun geloofsartikelenboek. (Zie Participatieperiode, De Kinderster, februari 1995, blz. 13.) Die tekeningen moeten dan de volgende omschrijvingen verduidelijken: 'Kiezen is: een besluit nemen als er twee of meer mogelijkheden zijn', 'Geboden zijn regels', 'Een verbond is een belofte'. □*

BID

**HOUD JE AAN HET WOORD
VAN WIJSHEID**

LEES IN DE SCHRIFTEN

WEES AARDIG VOOR ANDEREN

HEILIG DE SABBAT

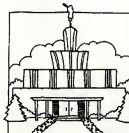
DOE JE BEST OP SCHOOL

**LEEF ZO DAT JE DE
TEMPELZEGENINGEN KUNT
ONTVANGEN**

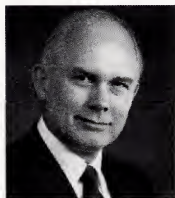
EER JE OUDERS

B I J B E L V

Ouderling Dallin H. Oaks

van het Quorum der Twaalf Apostelen

Toen ik nog jong was, was ik dol op bijbelverhalen en ik las ze vele malen. Het verhaal van Abraham en Isaak vond ik vooral spannend. Toen ik wat ouder was, begreep ik dat je in dit verhaal ook kunt zien hoe goed God is, omdat Hij niet toeliet dat Isaak geofferd werd. (Zie Genesis 22:1–18.)

Nog een voorbeeld van de zorg die God voor ons heeft, is het verhaal van David, de herdersjongen. Davids geloof in God was heel sterk en dat geloof maakte hem heel moedig. Toen David met de reus Goliat ging vechten,

bespotte Goliat hem. Davids antwoord daarop is een van de grootste voorbeelden van geloof en moed die er in de boeken beschreven staan. Als jongen vond ik het al prachtig, en dat vind ik nog steeds: 'Gij treedt mij tegemoet met zwaard en speer en werpspies, maar ik treed u tegemoet in de naam van de Here der heerscharen (...) Deze dag zal de Here u in mijn macht overleveren (...) opdat de gehele aarde wete, dat Israël een God heeft.' (1 Samuël 17:45–46; lees ook vers 40–44, 47–51.)

Nog een ander verhaal over bescherming gaat over Elisa en zijn jonge knecht. Op een dag zagen zij dat de Arameeërs hun stad omsingeld hadden. De Heer liet toen aan de jongen zien dat ze door hemelse machten

E R H A L E N

beschermd werden. De Heer bracht de Arameeërs in verwarring en Hij verblindde ze, en toen werden ze door het leger van Israël gevangen genomen. (Zie 2 Koningen 6:15–23.) Toen ik als jongen dat prachtige verhaal las, stelde ik me voor dat ik de jonge knecht van Elisa was. Ik dacht: *Als ik ooit bij het werk voor de Heer door kwade machten omringd word, hoop ik dat Hij ook mijn ogen zal openen. Dan zal ik geloof genoeg hebben om te begrijpen dat, als wij betrokken zijn bij het werk van de Heer, degenen die bij ons zijn, sterker zijn dan degenen die ons tegenwerken.*

In mijn leven heb ik vaak gevoeld dat ik leiding kreeg bij wat ik moest doen. Ik heb ook vaak gemerkt dat ik tegen ongelukken en het kwade beschermd werd. Zo

werden mijn vrouw en ik vele jaren geleden op een avond in Chicago beschermd tegen een gewapende overvaller. (Zie *De Ster*, januari 1993, blz. 34.) Wij zijn op net zo'n wonderbaarlijke manier beschermd als in de bijbelverhalen die ik als jongen gelezen heb. Zulke verhalen betekenen niet dat de dienstknechten van God nooit moeilijkheden zullen ondervinden, of dat ze altijd van de dood gered zullen worden. Toch belooft God aan zijn getrouwe dienstknechten in deze tijd net zoveel bescherming als in de tijd van de Bijbel. □

Ontleend aan een toespraak die gehouden werd tijdens de oktoberconferentie van 1992.

PERSONEN UIT HET NIEUWE TESTAMENT

Janet Fawcett Higginson

Iedere persoon die hieronder beschreven wordt, komt voor in het Nieuwe Testament.

1. Ik heb in de woestijn gewoond. Ik at sprinkhanen en honing. Ik had het Aäronisch priesterschap. Toen voor Jezus het moment aanbrak om gedoopt te worden, kwam Hij naar mij toe. Wie ben ik? (Lees Matteüs 3:1-4, 13-17.)

3. Ik was Farizeeër en Joods leider. 's Avonds ben ik bij Jezus op bezoek gegaan. Ik wist dat Hij een geweldig leraar was en dat Hij van God kwam. Ik vroeg Hem, hoe je opnieuw geboren kon worden. Wie ben ik? (Lees Johannes 3:1-13.)

ILLUSTRATIE: DENISE KIRBY

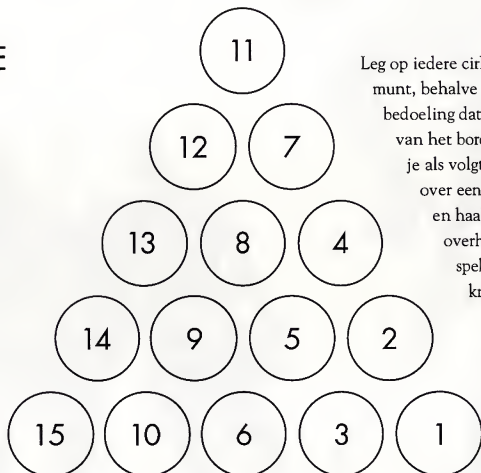
2. In het Oude Testament stond ik bekend als Noach. In het Nieuwe Testament verscheen ik aan Zacharias, de vader van Johannes de Doper en aan Maria, de moeder van Jezus. Wie ben ik? (Lees Lucas 1:5-19, 26-33.)

4. Ik was timmerman. Er verscheen een engel aan mij om te vertellen dat Maria, mijn vrouw, de moeder van Jezus zou worden. Wie ben ik? (Lees Matteüs 1:18-21; 13:53-55.)

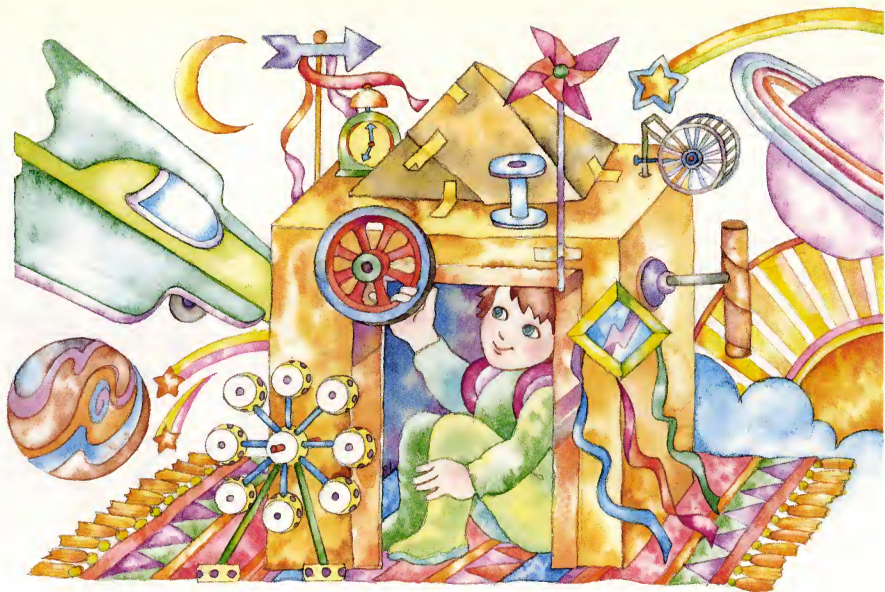
SPRINGENDE KNOPEN

Diana Carolyn Ice

Leg op iedere cirkel een knoop of een munt, behalve op nummer 13. Het is de bedoeling dat je de knopen één voor één van het bord laat verdwijnen. Dat doe je als volgt: spring met de ene knoop over een andere naar een lege plek en haal dan de knoop weg, waar je overheen bent gesprongen. Het spel is uit, als er nog maar één knoop overblijft.

Personen uit het Nieuwe Testament: 1. Johannes de Doper; 2. Zacharië; 3. Nicodemus; 4. Jozef.

ILLUSTRACE: FRMUIS UCHT

JESAJA EN DE TIJDMACHINE

VERHAAL

Patricia Warnock

Anton tuurde door het raampje van zijn zogenaamde tijd-machine. Eigenlijk was het een kartonnen doos, die hij versierd had met viltstiften, aluminiumfolie en andere dingen. Hij had er al enkele dagen met veel plezier mee gespeeld. Nu deed hij alsof hij een vreemd ding zag. Het zag eruit als een auto, maar er zaten vleugels aan. Het was groot genoeg voor hem om erin te zitten en dat wilde hij dan ook net gaan doen. Maar toen hij aanstalten maakte om uit zijn tijdmachine

te klimmen, zei een echte stem: 'Anton, je moet je klaarmaken om naar bed te gaan.'

'Ach mam,' zei hij, en hij liet zich teleurgesteld op de grond zakken, 'ik zou net in een vliegende auto gaan rijden.'

'Nou, dat zal dan morgen moeten gebeuren,' antwoordde zijn moeder. 'Nu moet je je pyjama aandoen en dan gaan we nog even in het Boek van Mormon lezen.'

Met tegenzin sleepte Anton de doos naar de speelhoek en ging toen naar zijn kamer. Een paar minuten daarna zat iedereen in de huiskamer

met een Boek van Mormon in de hand.

Papa zei: 'Vanavond zijn we toe aan het gedeelte waarin Nephi vertelt over de dingen die de profeet Jesaja gezegd heeft. Dat is dezelfde profeet Jesaja als in de Bijbel.' Papa liet zien waar het boek Jesaja in de Bijbel stond en ook waar Jesaja in het Boek van Mormon werd aangehaald. Hij begon voor te lezen wat Jesaja had gezegd.

Anton had de goede bladzijde gevonden en probeerde mee te lezen, maar na een paar minuten vielen zijn ogen dicht. Hij werd pas weer wakker toen zijn moeder zei dat het bedtijd was.

De volgende avond zat Anton weer in zijn tijdmachine en weer speelde hij dat hij een reis naar de toekomst maakte. Toen zijn moeder hem riep, verbeelde hij zich dat hij een gesprek had met een paar wezens van Pluto die naar de aarde waren gekomen om daar te gaan wonen. Hij klom langzaam uit de doos, ging naar zijn kamer, kleepte zich uit, waste zich en deed zijn pyjama aan. Toen ging hij naar beneden voor de dagelijkse schriftlezing.

Hij begreep maar niet wat zijn vader voorlas en hij zat steeds te draaien en te wiebelen. Daardoor zaten zijn broertje en zijn zusje ook te wiebelen en te draaien. Toen Antons moeder zei dat ze stil moesten zitten en luisteren, probeerde hij dat ook, maar al die woorden klonken zo vreemd. Toen zijn vader klaar was met lezen, zei Anton: 'Jesaja is veel te moeilijk.'

'Ja, zijn woorden zijn moeilijk te begrijpen,' zei Papa, 'maar als we langzaam lezen en goed luisteren kan je er misschien toch wel iets van snappen.'

'En we kunnen onze Hemelse Vader vragen of Hij ons helpt om ze te begrijpen,' zei Mama toen. Toen zij die avond het gebed deed, vroeg ze om hulp bij het begrijpen van Jesaja.

De volgende avond sleepte Anton zijn doos weer naar de speelhoek, maar zijn vader hield hem tegen. 'Wacht even, Anton. Laat je doos daar eventjes staan. Ik wil vanavond als we gaan lezen eens iets anders doen.'

Toen iedereen klaarzat, stak Papa van wal. 'Ik dacht vanavond dat we wat meer over Jesaja te weten moeten komen. Dan begrijpen we misschien wat meer als we lezen wat hij zegt.'

Jesaja was een profeet die lang geleden leefde. Hij leefde zelfs lang voordat Jezus geboren werd. Maar hij vertelde, of profeteerde, over dingen die jaren later zouden gebeuren. Als wij zijn woorden lezen, is het net alsof we luisteren naar iemand die een reis met een tijdmachine gemaakt heeft.'

Anton ging rechtop zitten. 'Reisde hij naar de toekomst?'

'Nee,' antwoordde Papa, 'maar met de hulp van onze Hemelse Vader kon hij dingen zien, die in de toekomst zouden gebeuren en daarover vertelde hij.'

Papa zei tegen de drie kinderen dat ze in Antons tijdmachine moesten gaan zitten. 'Als we lezen wat Jesaja schreef,' zei hij, 'is het net alsof we met hem meereizen in een tijdmachine. Als we dan luisteren, kunnen we ons verbeelden dat we bij hem zijn en zien wat hij heeft gezien.'

Dat vonden Anton en zijn broertje en zusje heel spannend. Ze wilden best met Jesaja in de tijdmachine.

Papa ging verder: 'In de Bijbel lezen we over de dingen die tijdens zijn leven gebeurd zijn. Een van die verhalen gaat over een koning die Hizkia heette. Op een dag was koning Hizkia zo ziek dat hij op sterven lag. Hij vroeg de Heer in een gebed of hij nog wat langer mocht leven. De Heer zei tegen Jesaja wat Hizkia moest doen om beter te worden en Jesaja moest aan Hizkia vertellen dat hij nog

vijftien jaar langer mocht leven. De Heer liet Hizkia een teken zien: Hij liet de zon tien graden teruggaan. Bij een andere gelegenheid heeft Jesaja Hizkia geholpen bij het winnen van een oorlog, waardoor Jeruzalem gespaard bleef.'

De volgende avond lezen ze over de dingen die Jesaja zag en die in de toekomst zouden gebeuren. Ze klommen in de tijdmachine en verbeeldden zich dat ze naast Jesaja zaten toen hij een visioen kreeg over Maria, Jozef en het kindje

Jezus. Ze luisterden naar de prachtige woorden van Jesaja: 'Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven.'

Toen luisterden de kinderen naar de woorden van Jesaja toen hij het had over de droevige tijd waarin Jezus

stierf: 'Maar om onze overtredingen werd Hij doorboord, om onze ongerechtigheden verbrijzeld.'

Toen deden ze alsof ze nog veel meer jaren vooruit reisden en ze luisterden naar wat Jesaja had gezegd over het tevoorschijn komen van

Op de omslag:

De negenjarige Marau Brothers woont op het adembenemend mooie eiland Tahiti in de Stille Oceaan. Haar leven is zelfs nog mooier omdat zij haar familieleden en vrienden over het evangelie van Jezus Christus verteld. Zie 'Vriendschap sluiten', blz. 2

het Boek van Mormon: 'Uw woord zal uit het stof gedempt opklinken; als van de geest van een dode zal uw stem uit de grond komen en uw woord zal uit het stof piepen.'

Die week gingen ze iedere keer, als ze uit het Boek van Mormon gingen lezen, in de tijdmachine zitten en dan deden ze alsof ze met Jesaja meereiden. Op een avond vroeg Anton: 'Is alles wat Jesaja heeft gezien, al gebeurd?'

'Nee,' antwoordde zijn vader, 'nog

niet alles. Jesaja zag ook dingen die in onze eigen tijd zouden gebeuren en ook zag hij dingen die in de toekomst nog moeten gebeuren. Die tijd wordt het Millennium genoemd. Dan zal Jezus weer op de aarde komen wonen.'

'Jesaja had wel geluk zeg,' zei Antons kleine zusje. 'Hij heeft zoveel gezien!'

'Nou,' zei Anton, terwijl hij in zijn tijdmachine klom. 'Maar wij hebben ook geluk, want als we de Schriften lezen, kunnen wij met hem mee en die dingen ook zien.' □

*De gebruikte teksten zijn genomen uit:
2 Koningen 18–19; Jesaja 9:5; 29:4;
38:1–8; 53:5; 2 Nephi 19:6.*

president, Dale R. Curtis, en zijn raadgever, Jacob de Jager, de eerste spade in de grond steken aan de Paterswoldseweg. Met hulp van de leden die dapper meewerkten, ontstond er op nummer 531 een prachtig gebouw. De eerste avondmaalsdienst werd op 20 april 1969

gehouden. Het gebouw werd op 10 mei 1970 ingewijd door ouderling Marion G. Romney, lid van de Raad der Twaalf, die het een 'toevluchtsoord voor velen' noemde. Het jaar 1986 was ook belangrijk in de geschiedenis van de wijk Groningen. Niet alleen was de verbou-

wing van het kerkgebouw gereedgekomen (er kwamen maar liefst negen klaslokalen bij), maar ook werd de gemeente een wijk, vanwege de organisatie van de ring Apeldoorn Nederland. Hopelijk is hiermee de (Groninger) koek nog niet op! «

De jongemannen.

Kooravond en nieuwsjaarsconcert in Apeldoorn

— Frans Heijdemann —

Kooravond

Op 12 november van het afgelopen jaar werd er in Apeldoorn voor de tweede maal de jaarlijkse kooravond van de Ring Apeldoorn gehouden. Evenals de vorige keer was dat een gelegenheid waarbij de wijk- en gemeentekoren elkaar konden ontmoeten, voor elkaar zingen en tevens als ringkoor samen zingen. Als gastkoor was er deze keer een aantal leden van het gemengde koor dat in september op de regionale conferentie in Rotterdam had gezongen. Dankzij de medewerking van enkele leden uit elk van de drie andere ringen, konden nog eens de lofzangen worden gehoord die bij die bijzondere gelegenheid ten gehore waren gebracht: 'De morgen daagt' en 'Hoe groot zij Gij'. Het koor werd afwisselend geleid door Frans Heijdemann en Greta Devliegheer, die ook gelijktijdig dirigerden in een speciale bewerking van het lied 'Ik ben een kind van God', voor twee koren die (op georganiseerde wijze) door elkaar zongen — een effect dat indruk maakte op de toehoorders. Ook koren uit Nijmegen en Amersfoort lieten één of meer lofzangen horen; het wijkkoor van Amersfoort had bovendien een *spiritual* ingestudeerd. Het koor van Nijmegen kon door ziekte niet op volle sterkte aantreden, maar goede zangers uit andere wijken zorgden spontaan voor versterking, zodat er toch een mooi resultaat te horen was. Een klein koor, samengesteld voor deze gelegenheid, zong de prachtige Engelse lofzang 'For All the Saints'. Ten slotte zong het gecombineerde koor van de ring Apeldoorn enkele lofzangen en een koorbewerking van 'De heilige stad', die bijzonder indruk

maakte, en er waren ter afwisseling een paar nummers uit musicals te horen. De meeste koren werden door Robert-Jan August kundig begeleid op orgel en piano.

Nieuwsjaarsconcert

Op 14 januari was het eerste Nieuwsjaarsconcert van de ring Apeldoorn. Gezien het succes van deze avond zal het niet de laatste keer zijn geweest. Vijf musici verzorgden een avondvullend 'licht-klassiek' programma, dat door de ongeveer 75

bezoekers bijzonder werd gewaardeerd. Een greep uit het programma: virtuoze toccata's voor orgel van Bach en Widor, gespeeld door Jan Lingen; liederen van Purcell, Mozart en Rodgers, en een duet uit 'The Phantom of the Opera', gezongen door Greta Devliegheer en Frans Heijdemann; Weense, Italiaanse en Vlaamse liederen, gezongen door de bariton Robert Boden; een adante voor fluit van Mozart, gespeeld door Margriet Noot; en twee stukken voor piano en orgel, gespeeld door Frans Heijdemann en Jan Lingen.

Robert Boden uit Antwerpen werkte als speciale gast mee aan dit nieuwsjaarsconcert. Zijn ervaring als professioneel opera- en operettezanger sprak duidelijk uit de theaterale manier waarop hij aria's en liederen presenteerde. Het concert eindigde met het duet 'Bless this House', gezongen door Greta Devliegheer en Frans Heijdemann met orgelbegeleiding van Jan Lingen, dat grote indruk maakte.

Een aantal reacties van de bezoekers: 'Het was een uitgebreid programma, maar zo afwisselend dat we ons geen minuut hebben verveld.' 'We hebben er allemaal bijzonder van genoten.' 'Ik had nooit gedacht dat een piano en een orgel zo goed samen konden klinken. Wat een prachtig effect!' 'Dit was echt professioneel gedaan. Dat hadden veel meer mensen moeten meemaken!' 'Naar de drie stukken uit 'Peer Gynt' van Grieg heb ik met veel plezier geluisterd.' 'Wat heeft die broeder Boden toch een prachtige stem.' 'Als hetzelfde programma nog een keer werd gedaan, kwam ik weer luisteren.' 'Graag volgend jaar weer!' «

(--Bekendmaking--)

Open dag centrum voor familiegeschiedenis Amsterdam

Op zaterdag 4 maart is het vijf jaar geleden dat het centrum voor familiegeschiedenis van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in Amsterdam werd geopend.

Dat willen de medewerkers van het centrum niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Daarom zal op die dag van 10.00 tot 17.00 uur een open dag worden gehouden. Hiervoor zijn verschillende genealogische verenigingen uitgenodigd. Het centrum zelf is aanwezig met het genealogische computerprogramma van de kerk (PAF) en met CD-ROM. De toegang is gratis. «

Nieuwe publikatie

Handboek kerkmuziek

Het *Handboek kerkmuziek* biedt de belangrijkste informatie over het muziekprogramma van de kerk. Het is bestemd voor de priesterschapsleiders die verantwoordelijk zijn voor de muziek, voor de algemeen muziekleider van ring of wijk en voor wie een roeping hebben in de muziek in de ring of wijk.

Dit handboek is kosteloos verkrijgbaar bij het distributiecentrum. «

(--Bekendmaking--)

Landelijk volleybaltoernooi in Groningen

Het jaarlijkse landelijke volleybaltoernooi, dat wordt gehouden in de Martinihal in Groningen vindt dit jaar plaats op zaterdag 25 maart.

Vorig jaar was het toernooi een daverend succes. Maar liefst 58 teams streden op tien velden in 192 wed-

strijden om de eer. Dit jaar belooft het weer een waar spektakel te worden. Ook als u niet speelt is het bijwonen van het toernooi de moeite waard, vanwege de unieke sfeer. En de teams zullen uw belangstelling zeker om prijs stellen. Kom! «

Nieuwe leiders

Het presidium van de onlangs georganiseerde gemeente Spijkentisse.

Vlnr: Tomislav Vlainic, eerste raadgever; Martin Broekzitter, gemeentepresident; Robby Robbertze, tweede raadgever. «

Zendingenpagina's

Het komt niet vaak voor dat een moeder tegelijk op zending is als een van haar zoons. Toch is dat nu het geval met Celine Rol, uit de gemeente Almelo, die momenteel op zending is in Vlaanderen, en Emilio Nicoli, haar jongste zoon, die een zending vervult in Manchester. Wij besteden op deze pagina aandacht aan dit fenomeen. Tevens schenken we aandacht aan Robin Muurling, uit de wijk Haarlem, die op zending is in Canada.

Celine Rol en Emilio Nicoli

Eind mei 1993 vertrok Emilio Nicoli vanuit de gemeente Almelo naar Engeland, om daar een zending van twee jaarte vervullen. Voor hemzelf het begin van een bijzondere ervaring, aan de andere kant eigenlijk niets nieuws, want anderen waren hem reeds voorgegaan in een

de kerk, zetten in Liverpool de eerste ouderlingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen voet aan land om het zendingswerk in dit werelddeel te beginnen. Niet veel later werden in de stad Preston de eerste Engelse leden gedoopt.

In die omgeving wordt op het ogenblik de tweede Britse tempel gebouwd, om precies te zijn bij Chorley. In de zomer van 1993 werden de eerste zendingen naar Chorley gezonden, om de stad voor te bereiden op de komst van de tempel, waarvan de bouw toen nog niet was begonnen. Onder hen was ouderling Nicoli, voor wie dit de eerste van een aantal bijzondere opdrachten was.

Intussen is hij in verschillende steden werkzaam geweest, heeft hij velen in het evangelie onderwezen en een aantal mensen gedoopt. Hij is nog steeds enthousiast over dit werk van de Heer.

Zuster Rol begon haar zending in Brugge, en werkte vervolgens in verschillende andere Vlaamse steden. Ze ervaart het leven als zending als een groot avontuur. Vanuit St. Niklaas schreef ze: 'Alle facetten van het leven kom je tegen. (...) Je leert jezelf goed kennen. Dit is niet altijd gemakkelijk, maar ook leer je met jezelf uit de voeten te komen.

'Ik ben erg dankbaar voor mijn getuigenis. Het is iets wat van onschatbare waarde voor mij is. (...) Het is eigenlijk iets heel bijzonders, want de kracht van een getuigenis kan harten beroeren, en vaak ben ik zo verbaasd hoe de Heilige Geest mijn verstand verlicht en mij dingen laat zeggen die ik zelf niet bedenken kan.'

Een ervaring die andere zendingen beslist óók hebben gehad. Zo zijn moeder en zoon in verschillende landen bezig om de mensen te leren hoe ze dankzij het evangelie gelukkiger kunnen worden en zich kunnen voorbereiden op het eeuwige leven. «

Tekst: Frans Heijdemann

Voordat Emilio naar zijn zendingsgebied vertrok, bezocht hij met zijn moeder de Frankfurt-tempel.

voltijdzending in Groot-Brittannië.

Minder dan een jaar later ging ook zijn moeder, Celine Rol, op zending — in haar geval voor een periode van één jaar in België. Zo ontstond een nieuwe situatie: terwijl de meeste zendingen via hun huisadres contact houden met de thuisgemeente, kunnen nu moeder en zoon elkaar vanuit het zendingsveld op de hoogte houden van hun ervaringen op zending.

Ouderling Nicoli werkt in het zendingsgebied Manchester, het oudste zendingsgebied in Europa. Want reeds in juli 1837, ruim zeven jaar na de herstelling van

Rubin Muurling

Op 16 november 1993 ben ik mijn zending in het zendingsgebied Montreal Canada begonnen, een uniek zendingsgebied in Noord-Amerika dat de hele Oostcanadese provincie Quebec en ook een deel van de provincie Ontario, waaronder de Canadese hoofdstad, Ottawa, beslaat.

Dit zendingsgebied is vooral uniek omdat de meerderheid van de mensen hier Franstalig is. Bovendien heeft de provincie Quebec van alle Canadese provincies de grootste Europese invloed ondergaan. Wie bijvoorbeeld in de oude binnenstad van Quebec City rondwan-

delt (overigens de oudste binnenstad van Noord-Amerika), heeft het gevoel in een oude Europese stad te zijn. Er heerst hier een Europese mentaliteit. Het landschap is erg mooi: in het noorden zijn er veel bergen, bossen en grote meren.

Ik begon mijn zending in Joliette, een totaal Franstalig industriestadje, dat zich ongeveer een uur ten noorden

van Montreal bevindt. Hier maakte ik voor het eerst kennis met 'Québécois' Frans. Hoewel ik op het Instituut voor zendingen en ook in Nederland al wat gewoon Frans had geleerd, heb ik tijdens de eerste maanden van m'n zending behoorlijk veel moeite gehad om de mensen hier te verstaan. Maar uiteindelijk is dat toch goed afgelopen. Ook heb ik in Joliette de verschrikkelijkste winter van m'n leven gehad, met temperaturen die varieerden van min 15 tot min 30 graden Celcius.

Na een paar maanden ben ik naar Rosemont overgeplaatst, een wijk in Oost-Montreal. Dat was totaal anders dan Joliette. Montreal is een grote stad met een mengelmoe van culturen. Er zijn veel immigranten uit Zuid-Amerika, Afrika, Azië, en Oost- en Zuid-Europa. In Joliette gingen we veel langs de deuren, maar in Montreal deden we veel zendingswerk in metro's, bussen, op straat. We kregen ook onderzoekers door de tv-spotjes die de kerk uitzendt op de Amerikaanse en Engels-Canadese tv.

Ook ben ik werkzaam geweest in Saguenay, bijna 500 km ten noorden van Montreal. Daar was ik in het stadje La Baie, dat zijn naam te danken heeft aan het feit dat het aan een baai (zie foto) ligt van de rivier de Saguenay, de zuidelijkste fjord ter wereld, die uitkomt in de belangrijkste rivier van Quebec, de St. Laurent.

Ik heb op mijn zending waargenomen dat de mensen over het algemeen aardig zijn. Of we nu Québécois, Spaans, Chinees of Nederlands zijn, het evangelie is voor iedereen. Als we ons in ons onderwijs laten leiden door de Heilige Geest, zullen de mensen geraakt worden, wie of waar ze ook mogen zijn.

Ik weet dat God leeft, en dat zijn Zoon Jezus Christus de verzoening tot stand heeft gebracht. Hij houdt van ons, evenals zijn Vader. «

WELKOM IN HET ZENDINGSVELD

Groot-Brittannië

Renate Bijkerk/Pepijn Piller

England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury-on-Trym, Bristol, BS9 3BH, Engeland

Desiree Broekzitter

England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey, CR4 4ED, Engeland

Jos den Brouwer

England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire, LS18 5BJ, Engeland

Natasja Claessens/Peter Mesotten/

Emilio Nicoli/William Croese

England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperley, Altrincham, Cheshire, WA15 7UP, Engeland

Lieven Kempenaers

England Birmingham Mission, 185 Penns Lane, Sutton Coldfield, West Midlands, B76 8JU, Engeland

Onne de Jonge

England London Mission, 64/68 Exhibition Road, South Kensington, Londen SW7 2PA, Engeland

Spanje

Sergio Ribeiro

Zendingsgebied Las Palmas, Avenida Rafael Cabrera 4-6A, 35002 Las Palmas, Canarische Eilanden, Spanje

Canada

Robin Muurling

Mission Canadienne de Montréal, 1320 Boulevard Graham, Suite 310, Ville Mont-Royal, Québec, H3P3C8, Canada

Indonesië

Cornelis en Suze van Geenen

Singapore Mission, 253 Bukit Timah Road, Singapore 1025

Rusland

Bubi en Ans Oppermann

P.O.Box 208 , 630123 Novosibirsk, Rusland

West-Indië

Henny Aroeman

Zendingsgebied West-Indië, Carleigh House, suite 3, Golf Club Road, Christ Church, Barbados, West-Indië

Schotland

Micha de Jong/Christa De Vijlder

Scotland Edinburgh Mission, 'Boroughfield,' 32 Colinton Rd., Edinburgh, EH10 5DG, Schotland

Duitsland

Barbara Beute/Antje Pen-Kerkhoven/

Cathalina Teske/Anneke van Til

Frankfurt-tempel, Talstrasse 10, 61381 Friedrichsdorf, Duitsland

Cornelis en Rineke de Bruijn

Talstrasse 64, 61381 Friedrichsdorf, Duitsland

Romy Mooij

Taunusstrasse 17, 61381 Friedrichsdorf, Duitsland

Koos Bogaerts

Deutschland-Mission Hamburg, Rugenborg 7A, D-22549 Hamburg, Duitsland

Dan v.d. Wetering

Deutschland-Mission Frankfurt, Arndtstrasse 18, D-60325 Duitsland

Griekenland

Bob De Blick/Peter Degreyt /Askold Meisner/David Muntinga/

Zendingsgebied Athene, Papadiamanti Straat 4, Paleo Psychiko 15452, Athene, Griekenland

Nederland

Inge Baetens/Rita Tirape/Celine Rol/Geert De Vylder

Zendingsgebied Amsterdam, Noordse Bosje 16, NL-1211 BG Hilversum

Verenigde Staten

David Broekman

Colorado Denver South Mission, P.O. Box 2674, Littleton, Colorado 81201, USA

Eelco Scheltinga

Carlsbad California Mission, 785 Grand Ave. # 204, Carlsbad, California 92679, USA

Daniël de Kock

Utica New York Mission, 600 French Road, New Hartford, New York 13413, USA

Dimitri Mooij

Pennsylvania Philadelphia Mission, 300 W. State Street, Suite 107, Media, Pennsylvania 19063, USA

Albanië

Annick Debaene

Zendingsgebied Zürich, Postadres: Rruga Thanas Ziko 68, Tirana, Albanië

Ga je op zending?

**Stuur ons dan je naam,
je zendingsgebied, uit
welke wijk of gemeente
je komt, wanneer je zen-
ding begint, naar welk
opleidingsinstituut je
gaat, en vooral een goe-
de pasfoto!**

**Ons adres staat voorin
De Ster.**

'MEER BLIJVEN IN CHRISTUS, MEER STERKTE IN U'

'Opdat Christus door het geloof in uw harten woning make' (Efeziërs 3:17).

Anna, een getrouwe weduwe 'op hoge leeftijd' die in Jeruzalem woonde, diende God in de tempel met vasten en dagelijks gebed. Na vele jaren werd haar geloof beloond toen ze het kindje Jezus in de tempel zag en Hem als de Verlosser herkende (zie Lucas 2:36–38).

GELOOF KAN ONS VERTROUWEN SCHENKEN

Geloof is geen volmaakte kennis (zie Alma 32:26). Zoals ouderling Boyd K. Packer heeft gezegd: "Wil geloof werkelijk geloof zijn, (...) dan moet het verder gaan dan datgene wat bewezen kan worden (...) het moet tot in het onbekende reiken (...) het moet naar de rand van het licht lopen, en dan een paar passen de duisternis in' (in *Faith*, Salt Lake City: Deseret Book Company, 1983, blz. 42).

Er was eens een vrouw die een tijdlang in duisternis verkeerde toen haar achtjarig zoonkje bij een ongeluk om het leven kwam. 'Mijn eens zo sterke getuigenis van Jezus Christus en van het leven na de dood werd zwaar beproefd', herinnert ze zich. 'Mijn geloof in Hem leek gebroken. Maar mijn twijfel was geen verwerping van eeuwige waarheden, alleen maar angst voor het onbekende. Net als de vader die de Heiland smeekte zijn kind te genezen en uitriep: "Ik geloof, kom mijn ongeloof te hulp" (Marcus 9:24), riep ook ik de Heer in vurig gebed aan.

ILLUSTRATOR: JUDITH MEHR

'Dat was het begin van een hernieuwd geloof dat uiteindelijk tot een troostrijk vertrouwen leidde. Ik was uiteindelijk in staat mijn zoon aan Gods zorg over te laten en met geloof in mijn Heiland en met mijn eigen "onverzwakte hoop" (2 Nephi 31:20) de toekomst tegemoet te zien.'

ONS GELOOF EN VERTROUWEN OP DE HEILAND RICHTEN

In de Schriften lezen we over een vrouw die al twaalf jaar ziek was en elke denkbare medische behandeling had geprobeerd maar steeds zieker werd (zie Marcus 5:26). Op een dag zag ze Jezus in de menigte. In de overtuiging dat ze genezen zou worden als ze maar de kleding van de Heiland kon aanraken, baande ze zich een weg naar Hem toe en raakte zijn kleed aan. 'En terstond', zo staat er in de Schrift,

bemerkte ze 'aan haar lichaam, dat zij van haar kwaal genezen was' (Marcus 5:29). De Heiland verzekerde haar dat haar geloof haar had genezen (zie Marcus 5:34).

Ouderling Dallin H. Oaks heeft uitgelegd dat er vele imitaties van dit soort geloof of vertrouwen zijn. Sommige mensen vertrouwen alleen maar op zichzelf. Anderen stellen hun vertrouwen in een vriendin. Maar alleen vertrouwen in de Heer Jezus Christus geeft duurzame kracht en eeuwig leven (zie *De Ster*, mei 1994, blz. 87–89).

Vertrouwen op eindige bronnen van kracht, zoals opleiding of geld, kan tot verwarring en ontgoocheling leiden. 'Er zullen altijd zaken zijn die ons afleiden,' heeft zuster Patricia P. Pinegar, algemeen jeugdwerkpresident van de kerk, opgemerkt, 'maar als we er voor kiezen ons tot de Heer te wenden, in Hem te geloven en Hem te volgen dan kunnen we ons geloof vergroten. (...) Hoe kunnen we ons tot de Heer wenden? Wat kunnen wij doen om ons geloof in Hem te vergroten? (...)

'Wij kunnen ervoor kiezen om te geloven. We kunnen om hulp vragen en dan luisteren. We kunnen ons erin oefenen om ons tot Hem te wenden' (*De Ster*, juli 1994, blz. 84).

• *Hoe kunnen onze twijfels en angst worden omgezet in geloof en vertrouwen in Jezus Christus?*

• *Op welke manieren kunnen we ons geloof in onze Heiland in praktijk brengen of oefenen?* □

ONS EEUWIGE GEZIN

Berenice Beruben Modad

Omdat mijn vader in 1963, meer dan 30 jaar geleden, is gedoopt, zal het misschien geen grote verbazing wekken dat alle drie zijn dochters aan het begin van 1993 op zending waren. Maar met die simpele feiten is nog niet het hele verhaal verteld.

Hoewel mijn vader, Ignacio Beruben, op jonge leeftijd gedoopt is, keerde hij geleidelijk de kerk de rug toe. Later trouwde hij met een katholiek meisje, Esther Modad, en ze kregen drie dochters en een zoon. Ik ben het derde kind.

Toen ik in Guadalajara (Mexico) opgroeide, hoorde ik vaak over de 'mormonen' maar ik wist er niet veel van. Op een dag vertelde een vriendin dat de volledige naam van de kerk De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is. Wat een prachtige naam, dacht ik. Ik

voelde er iets heel fijns bij, en dagenlang hoorde ik die naam nog in m'n hoofd.

Toen ik mijn vader vertelde over mijn belangstelling voor de kerk, nodigde hij mij en mijn broer Ignacio uit met hem naar een dienst te gaan – voor hem de eerste keer in jaren. Wat kan ik me de vergaderingen van die dag nog goed herinneren! Ik weet zelfs nog wat er gezongen werd. Wat ik me vooral kan herinneren, was het gevoel van liefde dat van

Boven: Ignacio Beruben sr. en zijn vrouw, Esther, in het centrum van Guadalajara met hun kinderen: Ignacio Beruben jr., Claudia, Berenice en Labibe. Rechts: als deeltijdzendingeling had Berenice de kans om anderen over het eeuwige gezin te vertellen.

Drie teruggekeerde zendelingen op een heuvel van waar ze hun woonplaats Guadalajara (Mexico) kunnen overzien. Vlnr: Labibe, Berenice en Claudia.

mijn vader afstraalde. Toen de dienst was afgelopen, zei ik dat ik de zendelingenlessen wilde volgen. We spraken met twee zendelingen af dat ze aanstaande dinsdag bij mijn broer en mij langs zouden komen.

Toen ik er met m'n moeder over sprak, antwoordde ze: 'Weet wat je doet. Van godsdienst veranderen is geen spelletje.' Maar ik zocht oprecht – zelfs wanhopig – naar de waarheid. Ik was naar bijeenkomsten van andere kerken geweest, maar in geen daarvan had ik ooit die fijne sfeer gevoeld als in de dienst met mijn vader.

Al bij de eerste les wist ik dat ik had gevonden wat ik zocht. Toen de zendelingen vroegen of ik me wilde laten dopen, zei ik zonder aarzelen ja. Toen ze me vroegen te bidden, voelde ik hoe de Heilige Geest mijn besluit bevestigde.

Op 29 april 1990 lieten Ignacio en ik ons dopen. Wat voelde ik me schoon en zuiver! Wat een gewaarwording van geestelijke frisheid! Het leek wel alsof m'n hart zou barsten van vreugde. Toen ik uit het water kwam, waren mijn ouders de eerste mensen die ik zag. Ze hielden elkaars hand vast en hadden tranen in de ogen. Sinds die dag zijn de zegeningen over mijn ouderlijk gezin uitgestort. Mama liet zich dopen, toen mijn zus Claudia, en uiteindelijk mijn oudste zus,

Labibe. Op 23 juli 1991 werden we in het huis des Heren verzegeld. Het was de heerlijkste ervaring van ons leven.

In juni 1992 werd mijn zus Labibe op zending geroepen naar het Zendingsgebied Monterrey-Noord Mexico. In november stuurde Claudia haar zendingspapieren in en werd geroepen naar het Zendingsgebied Veracruz Mexico. Hoewel ik nog niet oud genoeg was om op zending te gaan, werd ik in december op een deeltijdzending van drie maanden in de stad Manzanillo geroepen. En zo vervulden aan het begin van 1993 alle dochters van mijn vader een zending voor de Heer. Mijn zussen en ik schreven elkaar vaak en vertelden hoe gelukkig we ons in dit werk voelden.

Dat wij als drie zussen op zending zijn gegaan, is een wonder. Maar het is het soort wonder dat je steeds weer bij de heiligen ziet gebeuren. De Heer laat ieder van ons het juiste pad vinden – of opnieuw vinden. Ik voel grote dankbaarheid voor mijn vader. Omdat hij meer dan dertig jaar geleden het juiste pad koos – en het toen wéér vond nadat hij de weg was kwijtgeraakt – maak ik nu deel uit van een eeuwig gezin.

Ik ben dankbaar voor het plan van zaligheid en voor de Heiland, Jezus Christus, die naar de aarde is gekomen om ons te verlossen. Als wij ons uiterste best doen, zullen wij door de genade van God op een dag zijn stem horen die ons uitnodigt aan zijn rechterhand te komen zitten. We kunnen een volheid van vreugde ontvangen en deel uitmaken van het eeuwige gezin van onze Hemelse Vader – eeuwig samen. □

HET ZICHT VANUIT DE SHUTTLE

Maar weinig mensen hebben de wereld gezien vanuit hetzelfde gezichtspunt als Richard Searfoss. 'Er zijn geen woorden voor de schoonheid van deze planeet en de harmonie van deze plek die voor ons is geschapen,' zegt broeder Searfoss, piloot van het ruimteveer *Columbia*. 'Hoewel we het tijdens de vlucht erg druk hadden, vond ik toch de tijd om af en toe uit het raam te kijken en het allemaal emotioneel, mentaal en geestelijk tot me te laten doordringen. Beroepsmatig was de hele ruimtereis een

voldoening gevende ervaring; maar het was ook een geestelijke gebeurtenis die me zeer heeft geraakt.'

En toch merkt broeder Searfoss, lid van de Wijk League City in de Ring Friendswood Texas op: 'Toen ik de aarde vanuit de ruimte zag, bevestigde dat wat ik al geloofde, maar het voegde er niets aan toe. Niemand hoeft de ruimte in om een getuigenis te krijgen.'

Broeder Searfoss, luitenant-kolonel in de Amerikaanse luchtmacht, ging in oktober 1993 met zes anderen op een veertiendaagse wetenschappelijke ruimtemissie, tot op heden de langste vlucht van een ruimteveer. Als piloot was hij een van de belangrijkste bemanningsleden bij de start en landing van de shuttle. In de ruimte nam hij deel aan vele experimenten, als waarnemer en ook als proefpersoon. Daarnaast behoorden het observeren van de aarde, testen van de machines en apparatuur, en navigatieoefeningen tot zijn takenpakket.

De bemanningsleden werkten 16 uur per dag en hadden weinig vrije tijd. Maar broeder Searfoss zag kans een paar gewichtsloze salto's in zijn avondschemata in te passen, samen met de lichamelijke oefeningen die hem door de artsen waren voorgeschreven. Ook maakte hij elke dag een paar minuten vrij voor het lezen van de *Schriften*, meestal na het ontbijt. 'We mochten een paar persoonlijke spullen meenemen', legt broeder Searfoss uit. 'De meesten van ons namen foto's mee; ik heb foto's van mijn vrouw Julie en mijn dochters Megan en Elizabeth boven mijn kast in het middendeck opgehangen. Ik had ook een paar lievelingssteksten op kaartjes bij me.'

'Ik heb mijn verheven momenten gehad daarboven,' zegt hij, 'momenten dat mijn geest openstond voor belangrijker dingen dan de alledaagse zorgen.'

Broeder Searfoss bereidt zich al op zijn volgende missie voor. 'Mijn beroep is astronaut', merkt hij op. 'Ik zie ermaar uit weer daarboven te zijn.' □

**Astronaut
Richard Searfoss
had zijn verheven
momenten aan
boord van het
ruimteveer *Columbia*.**

Hartverwarmende woorden

Sara Brown Neilson

ILLUSTRATOR: DILLEN MARSH

Ik vind het heerlijk om je te bellen, gewoon om je stem te horen', zei m'n man toen hij de deur uitging naar z'n werk. Ik liet die woorden even tot me doordringen. Zijn korte zin verlichtte een ochtend die gevuld was met de gebruikelijke beslommelingen van het moederschap: een huilende baby, een haastig ontbijt, een rommelige keuken.

Woorden kunnen een hartverwarmend instrument zijn. Ze kunnen ontmoediging in hoop veranderen. Ze kunnen blij geven van consideratie, zorg en begrip. Woorden die zo worden gebruikt, vormen een uitnodiging voor de Geest van de Heer.

Helaas zijn de meesten van ons karig met complimenten. Dan kan het ons overkomen dat we ons op een dag net zo voelen als de man die vol verdriet bij het graf van zijn vrouw stond en zei: 'Ze was een prachtvrouw – en ik heb het 'r bijna een keer gezegd.'

Met name huwelijkspartners zijn gevoelig voor woorden. Het huwelijk zelf kan versterkt of verzwakt worden, gewoon door wat er wordt gezegd.

TROOSTENDE WOORDEN

'Maak je geen zorgen om die deuk in de bumper', zei m'n man toen ik verschrikkelijk baalde dat ik als eerste onze langverwachte nieuwe auto had beschadigd. 'Het had iedereen kunnen overkomen, en het is het niet waard om je druk over te maken.'

Troostrijke woorden zijn belangrijk als onze partner een fout maakt waardoor hij of zij zich ellendig voelt. Woor-

den van genegenheid roepen een gevoel van waardering op en houden het zelfrespect in stand.

Een jonge moeder zei me dat ze nooit zou vergeten hoe haar man op een dag thuiskwam, geheel ontzet dat hij z'n portefeuille in een telefooncel had laten liggen. Haar eerste opwelling was op hem te mopperen omdat hij zo dom was geweest het geld voor de huur kwijt te raken. Maar toen ze naar zijn verdrietige, gekweld gezicht keek, hield ze haar mond. De huur kon een paar weken later betaald worden. De jonge moeder zei dat de uitdrukking op het gezicht van haar man – een uitdrukking waaruit bleek hoe opgelucht hij was dat er niet op hem gemopperd werd – haar stilzwijgen meer dan waard was. Wat schiet je er uiteindelijk mee op, zo redeneerde ze, als je ook nog eens gaat mopperen op een man die het al te kwaad heeft?

PRIJZENDE WOORDEN

'Je was geweldig. Ik ben echt trots op je', fluisterde m'n man nadat ik op de ringconferentie een toespraak had gehouden waar ik uren op had gezeten en waar ik erg zenuwachtig voor was geweest.

Oprechte lovende woorden als iemand zich ingespannen heeft of iets gepresteerd heeft, zijn net zo belangrijk als begripvolle woorden als iemand een fout gemaakt heeft. Prestaties hoeven niet perfect te zijn om lof te verdienen. Neem de ambitieuze jonge echtgenoot die in de keuken strijd levert met een verstopte afvoer. Terwijl

hij zich onder het aanrecht in allerlei bochten wringt, stoot hij z'n hoofd en smijt kwaad een stuk gereedschap op de vloer. Zijn vrouw kan de frustratie nog erger maken door te klagen over de rommel die hij maakt en door te vragen waarom hij iets probeert te verhelpen waar hij geen verstand van heeft. Maar ze kan ook medeleven tonen met de bult op z'n hoofd en hem danken voor zijn pogingen om geld te besparen.

'Niemand neemt een hap tot je moeder, die deze heerlijke maaltijd heeft klaargemaakt, gaat zitten en klaar is om te beginnen', zei m'n man, waarmee hij mij verbaal van kokkin tot koningin verhief terwijl onze kinderen zuchtten en wachtten met eten.

Het zijn de kleine dingen in menselijke relaties die de basis vormen van een gelukkig, succesrijk leven. Als er op de kleine dingen gelet wordt, komt het met de grote dingen vanzelf wel goed. Duurzaam geluk komt zelden voort uit monumentale gebeurtenissen, grote rijkdom, passieve prikkeling of fenomenaal succes. Geluk wordt gevonden in de dagelijkse gebeurtenissen die bij elkaar iemands leven vormen. Woorden van respect, ondersteuning en dankbaarheid kunnen dagelijkse gebeurtenissen godenwaardig maken.

GESCHREVEN WOORDEN

'Dank je voor die frisse, keurig gestreken overhemden in m'n kast', stond er op het briefje dat m'n man op het dressoir had achtergelaten.

“Niemand neemt een hap tot je moeder, die deze heerlijke maaltijd heeft klaargemaakt, gaat zitten en klaar is om te beginnen”, zei m’n man, waarmee hij mij verbaal van kokkin tot koningin verhief terwijl onze kinderen zuchtten en wachtten met eten.’

bracht. Terwijl me de tranen in de ogen schoten, vroeg ik me af hoe hij zich kon verontschuldigen voor zo’n prachtig geschenk. Zijn cadeau is tijdloos gebleken. Als ik wanhopig of verdrietig was, heb ik zijn gedicht gelezen en er telkens weer kracht en nieuwe moed uit geput.

‘Ik vind het vreselijk als je pijn hebt. Als jij lijdt, lijd ik mee’, zei m’n man terwijl ik ijsberend de pijn in m’n arm probeerde te verlichten.

De wetenschap dat iemand je lijden begrijpt en deelt, verlicht de lasten en pijn van het leven. In de Schriften lezen we: ‘Verdraagt elkaanders moeilijkheden; zó zult gij de wet van Christus vervullen’ (Galaten 6:2). Woorden van naastenliefde en begrip kunnen de verlangde balsem geven.

‘Hoe komt het dat u zo van opa houdt hoewel u al meer dan vijftig jaar met hem getrouwd bent?’ vroeg mijn kleindochter na een bezoek.

‘Door zijn woorden’, antwoordde ik. ‘Hij is er altijd royaal mee geweest. Zijn woorden hebben mij moed, zelfrespect en vreugde gegeven. Maar meer nog dan dat zijn z’n woorden altijd een weerspiegeling geweest van de liefde van de Heiland.’ □

Geschreven woorden zijn soms de leukste en goedkoopste cadeautjes die we kunnen geven. Toen onze zoon op zending was, schreef hij me voor m’n verjaardag en verontschuldigde zich

dat hij geen geld had om me een cadeautje te sturen. In plaats daarvan had hij een gedicht voor me geschreven waarin hij oprechte liefde en fijne herinneringen aan thuis onder woorden

DE BEELDSPRAAK VAN DE MEESTER

Jay M. Todd

Lezers van het Nieuwe Testament weten dat Jezus begrip-pen gebruikte die zijn toehoorders kenden. Termen als schapen, bloemen, licht en bomen kregen een eeuwige betekenis als de Meester ze bekleedde met een waardigheid en waarheid die een beeld in het hart van de toehoorders griffen.

De thema's van zijn beeldspraak, zoals gewitte graven, kamelen en akkers, waren bijna overal. Een toehoorder hoefde maar om zich heen te kijken om aan de leringen van de Heiland herinnerd te worden.

Maar tijd en afstand hebben die beeldspraak wat minder voor de hand liggend gemaakt. En in onze steeds

meer verstedelijkte en geïndustrialiseerde wereld wordt de in Jezus' tijd zo gewone aanblik door veel minder mensen opgemerkt.

De hiernavolgende foto's geven de lezer meer inzicht in èn begrip van de beeldspraak die Jezus gebruikte. De tafereelen, landschappen en voorwerpen zijn alle gefotografeerd in de dorpen, heuvels en omgeving waar Jezus zou kunnen hebben gelopen.

Bij de foto's staat de beeldspraak die in de evangeliën gebruikt wordt. De volgorde sluit niet aan bij één bepaalde toespraak van Jezus, maar alle beelden vallen binnen het bestek van zijn leringen.

Kijk naar de beeldspraak van de Meester.

'[De herder] roept zijn eigen schapen bij name en voert ze naar buiten. (...) hij (gaat) voor ze uit en de schapen volgen hem, omdat zij zijn stem kennen; maar een vreemde zullen zij voorzeker niet volgen, doch zij zullen van hem weglopen, omdat zij de stem der vreemden niet kennen. (...) Ik ben de goede herder en Ik ken de mijne en de mijne kennen mij (...) Mijn schapen horen naar mijn stem en Ik ken ze en zij volgen Mij, en Ik geef hun eeuwig leven en zij zullen voorzeker niet verloren gaan' (Johannes 10:3-5, 14, 27-28).

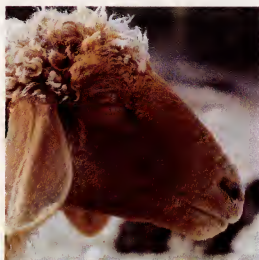

Links en boven: 'Komt achter Mij en Ik zal u vissers van mensen maken' (Matteüs 4:19).

Boven: 'Ik ben het licht der wereld; wie Mij volgt, zal nimmer in de duisternis wandelen, maar hij zal het licht des levens hebben' (Johannes 8:12).

Midden: 'Wie van u, die honderd schapen heeft en er één verliest, laat niet de negenennegentig in de wildernis achter en gaat het verlorene zoeken, totdat hij het vindt?' (Lucas 15:7).

Rechts: 'Wanneer gij u niet bekeert en wordt als de kinderen, zult gij het Koninkrijk der hemelen voorzekeer niet binnengaan' (Matteüs 18:3).

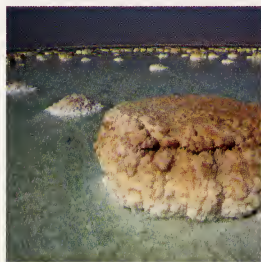
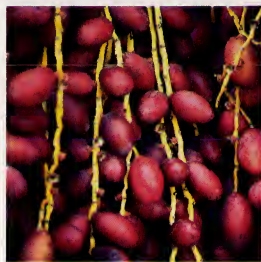

Links en rechts: 'Aan hun vruchten zult gij hen kennen: men leest toch geen (...) vijgen van distels? Zo brengt iedere goede boom goede vruchten voort, maar de slechte boom brengt slechte vruchten voort' (Matteüs 7:16-17).

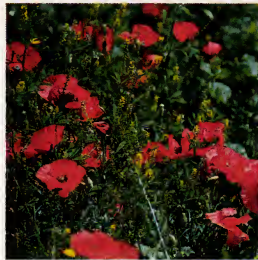
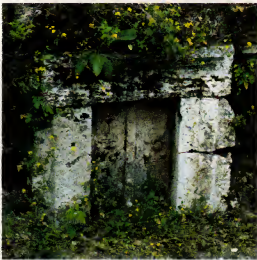
Rechtsboven: 'Het is gemakkelijker, dat een kameel gaat door het oog ener naald, dan dat een rijke het Koninkrijk Gods binnengaat. En die dit hoorden, zeiden tot Hem: Maar wie kan dan behouden worden? Hij zeide tot hen: Wat bij mensen onmogelijk is, is mogelijk bij God' (Lucas 18:25-27).

Middenrechts: 'Gij zijt het zout der aarde; indien nu het zout zijn kracht verliest, waarmede zal het gezouten worden? Het deugt nergens meer toe' (Matteüs 5:13).

Rechtsonder: 'Toen [Jezus] de schare zag, werd Hij met ontferming over hen bewogen (...). Toen zeide Hij tot zijn discipelen: De oogst is wel groot, maar arbeiders zijn er weinig. Bidt daarom de Heer van de oogst, dat Hij arbeiders uitzende in zijn oogst' (Matteüs 9:36-38).

Links: 'De in goede aarde gezaaide is hij (...) die dan ook vrucht draagt en oplevert, deels honderd-, deels zestig-, deels dertigvoudig' (Matteüs 13:23).

Boven, links: 'Wee u, (...) huichelars, want gij gelijkt op gewitte graven, die van buiten wel schoon

schijnen, maar van binnen vol zijn van doodsbeenderen' (Matteüs 23:27).

Midden: 'Let op de leliën, hoe zij spinnen noch weven. (...) Indien nu God het gras op het veld, dat er heden is en morgen in de oven geworpen wordt, zó bekleedt, hoeveel te meer u, kleingelovigen?' (Lucas 12:27-28).

Rechts: 'Want wie van u, die een toren wil bouwen, zet zich niet eerst neder om de kosten te berekenen, of hij het werk zal kunnen volbrengen? (...) Zo zal dus niemand van u, die niet afstand doet van al wat hij heeft, mijn discipel kunnen zijn' (Lucas 14:28, 33). □

Het incident op het Robinson Crusoe-eiland

Patricia Covarrubias Solar

Ik woon op het Robinson Crusoe-eiland, een spikkeltje in de Stille Oceaan, ongeveer 675 kilometer ten westen van Chili. Het is genoemd naar een 18e-eeuwse roman waarin een zeeman schipbreuk lijdt en vele jaren op een onbekend eiland woont. In werkelijkheid wonen er zo'n 500 mensen op het eiland. Op dit kleine eilandje in de Stille Oceaan hebben we een gemeente van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, die bestaat uit ongeveer 60 leden en twee voltijdzendingen.

Om bij het eiland te komen moet je drie uur vliegen of minstens twee dagen varen. Hoewel er zich vele natuurlijke rijkdommen op het eiland en in de zee bevinden, zijn de eilandbewoners van de boten afhankelijk geworden voor hun voedsel. Velen beseffen nu ook hun afhankelijkheid van de Heer. Uit ervaring weten we dat Hij van zijn kinderen houdt en onze gebeden zal verhoren.

Een van die ervaringen hadden we toen mijn oudere broer, Adrian, geopereerd moest worden. De medische voorzieningen hier zijn beperkt, en hij moest zijn vrouw en kinderen achterlaten en naar het vasteland vliegen. Hij wilde niet, omdat hij bang was dat er iets met het vliegtuigje zou gebeuren. Maar uiteindelijk moest hij wel. Behalve de piloot kwamen er ook twee televisieverslaggevers met hem mee aan boord.

Toen ik het vliegtuig boven ons hoorde wegvliegen, stuurde ik mijn broer mijn gedachten na: *'Wees niet bang, Adrian. Onze Hemelse Vader zal over je waken.* Toch voelde ik de drang om naar mijn kamer te gaan en om zijn bescherming te bidden.

Ik zat nog op mijn knieën toen mijn man binnenkwam. 'Ik weet niet hoe ik je dit moet zeggen', begon hij.

'Wat zeggen?'

'Adrians vliegtuig is in zee gestort. We weten niet of er overlevenden zijn.'

Gelukkig leefden alle vier de mannen nog. Ze werden gered door een vissersboot en waren al snel veilig terug op het eiland. De hele bevolking wachtte hen bij de kade op. We klaptten van opluchting en blijdschap en huilden tranen van dankbaarheid.

De volgende dag kwamen de twee verslaggevers naar mijn werk en zeiden mij wat er gebeurd was. Toen het vliegtuig hoogte verloor, zei de piloot hun alle ramen kapot te slaan en zoveel mogelijk naar buiten te gooien. Koffers, camera's, schoenen – alles werd opgeofferd om het vliegtuig na de noodlanding zolang mogelijk drijvende te houden. De piloot gaf nog een paar laatste aanwijzingen, waarna ze hun veiligheidsriemen omdeden.

Toen begon Adrian hardop te bidden. Hij zei de Heer dat ze allen het gevoel hadden dat ze nog een lang leven voor zich hadden. Ze stonden aan het hoofd van een gezin. Ze hadden allen kleine kinderen. Hij smeekte om nog een kans.

Toen hij klaar was met bidden, ging hij een van onze lofzangen zingen: 'De Heer is mijn licht; waarom dan gevreesd? (...)' (lofzang 57). De verslaggevers zeiden dat ze zonder het lied te kennen mee begonnen te zingen. De muziek en zijn gebed gaven hun de hoop dat ze gered zouden worden.

Binnen een paar seconden na de noodlanding kon het vliegtuig. Maar die paar seconden waren genoeg. Ze kregen de deur open en bliezen een vlot op. Toen de vissersboot hen had opgepikt, zag iemand een koffertje drijven. Het was dat van Adrian. Er zat het tiendegeld van de gemeente in, dat hij op het vasteland aan de kerkleiders zou overhandigen. Dat koffertje was het enige dat naast de vier mannen nog gered kon worden.

Hoewel we op een van de meest afgelegen plaatsen van de wereld wonen, weten we dat onze Hemelse Vader op ons let. We hebben zijn almachtige hand gevoeld, en Hij heeft onze gebeden verhoord. □

JULIA MAVIMBELA

Dale LeBaron

Julia Mavimbela uit Soweto (Zuid-Afrika) is een Zulu met een indrukwekkend uiterlijk. Haar verweerde handen verraden de jaren van arbeid die ze in dienst van anderen heeft verricht. Haar gezicht straalt de vrede en schoonheid uit die ze zich het grootste deel van haar leven heeft eigen gemaakt. In haar 77 levensjaren heeft ze veel bereikt, en zij heeft hiervoor internationale erkenning gekregen.

Maar net als alle waargebeurde verhalen is ook het hare doortrokken van strijd. Armoede, vooroordeel en de dood van dierbaren hebben haar veel verdriet gedaan. Maar haar beproevingen hebben ook haar sereniteit verrijkt en haar uiteindelijk tot een wonderbaarlijke ontdekking gebracht: het evangelie van Jezus Christus.

LIEFDEVOLLE RELATIES

Julia NOMPI Nqubeni is op 20 december 1917 geboren als jongste van vijf kinderen. Haar vader, een onderwijzer, overleed toen ze vier was. Haar moeder werkte hard om als onderwijze-

res en wasvrouw de kost te verdienen. Ondanks de armoede en andere grote obstakels ging Julia naar school en werd ze zelf ook onderwijzeres. Uiteindelijk was ze een van de eerste zwarte vrouwen in Zuid-Afrika die directrice van een school werd.

Ze had een gelukkig huwelijk met John Mavimbela, en beiden kregen daarin de gelegenheid zich te ontplooiën. 'We hadden het idee dat als we samen konden werken, we er beter van zouden worden', zegt ze. 'Dus hield ik op met lesgeven om mijn man behulpzaam te zijn bij het opzetten van een kleine slagerij en kruidenierswinkel. Mijn echtgenoot was een zeer bijzondere man, een uit duizenden. Hij betaalde mij een salaris uit, en dat geld was van mij. Als mijn vrienden kwamen, ging hij naar de keuken om de afwas te doen. Als we een kind in de luiers hadden, hielp hij me.' Ze hielden erg veel van elkaar.

John had twee kinderen uit een eerder huwelijk, dus Julia werkte aan een goede verstandhouding met de ex-vrouw van haar man en bracht de

Julia Mavimbela met een van haar kleindochters. Julia heeft vele jongeren geholpen christelijke normen en waarden aan te leggen.

FOTOGRAFIE: R. WALDRONSON

kinderen groot alsof het haar eigen kinderen waren. Haar eerste kind overleed bij de geboorte. Ze zou zes kinderen krijgen.

In 1955, toen Julia twee maanden zwanger was van haar laatste kind, kwam haar man bij een tragisch ongeluk (een frontale botsing) om het leven. Hij was op zakenreis, met veel geld bij zich, toen een dronken blanke automobilist boven op zijn auto vloog. Toen de politie het ongeluk had onderzocht, vroeg ze om de bezittingen van haar man. Ze wist dat ze haar maar een klein deel van het geld gaven dat hij bij zich had gehad. Ook werd gesteld dat haar man schuld aan het ongeluk had gehad, ook al had de andere bestuurder aan de verkeerde kant van de weg gereden. Julia raakte verbitterd.

Enige tijd later wierp een tekst uit de Schriften nieuw licht op de kwestie: 'Ik werd geraakt door wat de Heer zei: "Vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen." Ik kreeg het gevoel dat ik nooit een steen naar andere mensen moest gooien en dat ik moest vergeven. Maar ik was nog niet bij een kerk die me echt kon helpen vergeven.'

DIENSTBAAR LEVEN

Al in 1945 was Julia actief geworden in maatschappelijk werk. Lang voordat ze hoorde van de huiselijk-levenavonden van de kerk, richtte zij de vereniging Thuisvrouwen op waarin de vrouwen gestimuleerd werden elkaar

huiselijke vaardigheden bij te brengen. Later richtte ze nog een andere club op om spaarzaamheid te bevorderen. Na Johns dood wijdde ze zich met nog meer energie aan anderen helpen.

De belangrijkste bijdragen aan de samenleving heeft zij geleverd in 1976, toen in Soweto de rellen uitbraken. Het was een gevaarlijke tijd om naar buiten te gaan, maar Julia maakte zich zorgen over de haat die in de jongeren leefde. 'Ik wist wat het was om je door je eigen verwarring geïsoleerd te voelen. Dus startte ik in Soweto een project op om jonge mensen te activeren, om ze te laten zien dat ze zinvolle dingen konden doen.'

In haar project hield de jeugd zich bezig met organisch tuinieren – een passie die ze had overgehouden aan een periode tien jaar daarvoor toen ze met natuurvoeding de genezing van een aangeboren hartafwijking bij haar dochter bespoedigde. Omdat de meeste gezinnen niet genoeg grond hadden voor zelfs maar een kleine tuin, zorgde ze ervoor dat een door knaagdieren geteisterd stuk land werd opgeruimd. 'Toen anderen ons zagen ploeteren met het woekerende onkruid,' weet Julia nog, 'gingen ze zich er ook mee bemoeien, en zo gingen we Soweto door, we vervingen wat onbruikbaar en lelijk was door wat nuttig en mooi was.'

Een deel van de schoonheid die Julia zaaide, ontsproot in het hart van de jongeren. 'Toen ik met ze zaaide, zei ik: "Jongens en meisjes, kijk, deze

grond hier is massief en hard; maar als je er een schep of vork in zet, maak je de grond los en krijg je kluiten. Als we die kluiten fijn maken en er een zaad in stoppen, zal het zaad groeien.'

'Dat is mijn boodschap aan de jongeren. Het moet in hun hart zitten. Laten we graven in de grond van verbittering, er zaad in doen, liefde tonen, en zien wat voor vruchten daarvan komen. Je kunt niet liefhebben zonder te vergeven. Waar eerst een bloedvlek zat, moet nu een prachtige bloem groeien.' Door haar inspanning werd niet alleen materiële schade hersteld, maar ook de morele schade die door de rellen was aangericht.

In hetzelfde jaar als de verschrikkelijke rellen ging Julia met vrouwenorganisaties samenwerken. Ze besefte hoe noodzakelijk het was dat alle rassen de handen ineensloegen om de problemen van nu en later op te lossen, en ze werd een van de oprichtsters van Women for Peace [Vrouwen voor Vrede], een organisatie die zich toelagde op bescherming van de mensen en voorkoming van een burgeroorlog in haar land. Momenteel heeft ze zitting in het nationale bestuur van die organisatie. Ook is ze verschillende keren gekozen als presidente van de National Council of African Women [Nationale Raad van Afrikaanse Vrouwen].

Julia heeft bij het verdedigen van de rechten van haar medemens vaak als schakel gefungeerd tussen haar gemeenschap en de Zuidafrikaanse rege-

Julia krijgt gereedschap voor haar volkstuinen aangeboden door ouderling J. Richard Clarke (links), president van het Gebied Afrika van de kerk, en de presiderende bisschop, Merrill J. Bateman.

ring. Onlangs voelde ze zich begaan met gepensioneerden die hun pensioen niet kregen uitbetaald, soms maanden achtereen niet. Ze bracht de zaak ter sprake in een radioprogramma waarvoor ze was uitgenodigd, vroeg om steun vanuit de samenleving en bracht de zaak onder de aandacht van de nieuwe regering.

Een ander werk dat haar dierbaar is, is mensen leren lezen en schrijven. In de afgelopen tien jaar heeft Julia, die zeven talen vloeiend spreekt, zich inzet voor de oprichting van meer dan

780 vestigingen van een organisatie die zich ten doel stelt de vrouwen van Zuid-Afrika te leren lezen en schrijven.

VREDIG EN MOOI OORD

Julia is een welsprekende exponent van de zaak waarvoor zij strijdt. Maar geen van haar prestaties en contacten heeft zoveel voor haar betekend als haar ontmoeting met twee zendelingen in oktober 1981.

Op een dag werd Julia gevraagd als een van de leiders van een project voor

het herstel van een bibliotheek die bij de rellen in Soweto was verwoest. Haar eerste reactie was nee te zeggen. *Wat?* dacht ze. *Denken ze dat ik Assepoester ben of zo? Als we dat gebouw herstellen, branden ze het gewoon weer af.* Maar toen ze wat langer over het verzoek nadacht, werd ze milder. Ze ging naar de bibliotheek om te zien wat zij kon doen om te helpen. Tot haar ontsteltenis zag ze daar twee blanke jongemannen in het stof en de hitte meehelpen. Blanke mannen zag je maar zelden in Soweto, maar dat ze ook nog eens lichamelijke

arbeid verrichtten die normaal gesproken alleen zwarte mensen deden, was helemaal ondenkbaar. Nieuwsgierig liep Julia op hen af. Ze stelden zich voor als zendelingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen en nodigden haar uit om naar hun boodschap te luisteren.

Het was niet gemakkelijk om hun uitnodiging aan te nemen. Haar huis lag overhoop – maar wat nog zwaarder woog, het zou gevaarlijk zijn om blanke te ontvangen. Zowel de zendelingen als het gezin dat hen ontving konden problemen krijgen. 'Maar iets in mij gaf zich gewonnen,' zegt Julia, 'en ik kon geen nee zeggen. Ik vroeg hun mij drie dagen de tijd te geven om de spinnewebben weg te halen.'

Na hun eerste bezoek was ze beleefd maar niet onder de indruk. Maar bij hun tweede bezoek zagen ze Julia's trouwfoto en ze vroegen haar naar haar man. Toen ze zei dat hij dood was, legden ze uit dat hij plaatsvervangend gedoopt kon worden. Op dat moment 'ging er iets in mijn geest open', weet Julia nog. "Voor hem laten dopen?" vroeg ik. "Hoe dan?" En ze legden het uit.

'Ik zei tegen ze: "Luister even, zendelingen. Jullie hebben me geschokt. Ik ben een negervrouw, en in andere kerken mogen we niet over de doden pra-

ten. En nu komen jullie bij mij om over mijn overleden familieleden te praten. Jullie boodschap is anders. Kom alsjeblieft terug." Hun woorden hadden een zeer gevoelig plekje in mijn hart geraakt.

'En dus kwamen ze terug, en ik luisterde naar ze. Ik zei tegen mezelf dat er geen betere kerk met meer waarheid kon zijn dan deze, want ik had altijd veel van mijn ouders gehouden. Ik kon maar niet begrijpen waarom me geleerd werd ze te vergeten en niet meer over ze te praten. Ik denk dat ze bang waren dat we weer tot voorouderverering zouden vervallen.

'Ik was ook diep onder de indruk van het eerste visioen van de profeet Joseph Smith – hoe hij direct met God sprak. Mijn leven veranderde ingrijpend toen ik het Boek van Mormon las. Dat heeft me echt op mijn knieën gekregen. Ik begon te beseffen dat we allemaal één grote familie zijn.'

Julia liet zich op 28 november 1981 dopen, minder dan twee maanden na haar ontmoeting met de zendelingen. Over haar doop zegt ze: 'Toen de deur openging en ik het doopwater instapte, kon ik de reinigende macht werkelijk voelen. Ik voelde zuivere vreugde.'

Sinds haar bekering is ze een actieve zendingeling die mensen in haar omgeving aanmoedigt om met haar

Julia Mavimbela (rechts) praat met vriendin Dolly Henrietta Ndhlovu, gepensioneerd verpleegster. Beide leden van de Gemeente Soweto hebben zich ingezet voor de kinderen in hun omgeving.

FOTOGRAFIE VAN VAL JOHNSON

Julia's dienstbare leven strekt zich uit tot de Johannesburg-tempel, waar ze in 1985 haar begiftiging ontving en waar ze nu elke zaterdag komt.

naar de kerk te gaan, en exemplaren van het Boek van Mormon uitdeelt aan regeringsleiders. Twee van Julia's dochters en verschillende kleinkinderen zijn ook lid van de kerk geworden.

Een van Julia's favoriete zendingsmiddelen is tuinieren. Ze gebruikt haar voorliefde voor de aarde om mensen in haar omgeving te vertellen over de liefde van de Heer. Onlangs hielp ze een grootmoeder zonder inkomen die moeite deed haar kleinkinderen groot te brengen. Een van de jongens was

klaar met school en kon geen baan vinden, waardoor hij zich ging vervelen en het verkeerde pad opging. Julia gaf het gezin wat groentezaadjes en leerde ze zaaien, wieden en een tuin onderhouden. Naarmate de tuin groeide, groeiden ook de familiebanden. Nu gaat een van de meisjes naar de kerk, waar ze de overvloedige vruchten van het evangelie ontdekt.

Julia is zowel op gemeente- als ringniveau presidente van de ZHV geweest, heeft de cursus Evangelieleer

gegeven, en is nu werkzaam als public-relations-bestuurder in Soweto. Ze is ook actief in de jeugdprogramma's in haar gemeente. Maar de bevredigendste momenten in haar leven zijn op zaterdagochtend wanneer ze in het huis des Heren werkzaam is.

In september 1985 ontving Julia haar begiftiging in de Johannesburg-tempel. 'Toen ik voor het eerst in de tempel was,' weet ze nog, 'voelde ik dat ik daar thuis was. Toen ik nog geen lid van de kerk was en ik las het woord *Israël*, gooide ik het boek dicht en zei: "Dat is voor blanken, niet voor ons. Wij zijn niet uitverkoren." Nu weet ik dat ik tot een koninklijke familie behoor als ik goed leef. Ik ben een Israëliet. Toen ik de verordeningen in de tempel onderging, werd het me duidelijk dat we allemaal één zijn op aarde.

'De verzegeling aan mijn man en mijn ouders was een van de ontroerendste ervaringen van mijn leven. Ik voel dat mijn ouders dankbaar zijn dat ik het tempelwerk voor hen gedaan heb. De Heilige Geest heeft me dit bekendgemaakt.'

Julia gaat zo vaak als ze kan naar de tempel. Binnen die muren vindt ze een blijde overvloed aan vreugde en liefde, de vreugde en eenheid van geest die ze haar hele leven in een of ander hoekje van de wijngaard van de Heer heeft aangekweekt. □

Giles H. Florence jr., R. Val Johnson en C. J. Rex Van Collier hebben tot dit artikel bijgedragen.

Harry Anderson, Christus roept Petrus en Andreas

In het begin van zijn bediening zng Jezus aan de zee van Galilea twee broeders, Simon, die Petrus genoemd werd, en Andreas, diens broeder, een net in zee werpen; want zij waren vissers. En Pilj zeide tot hem: Komt achter Mij en Ik zal u vissers van mensen maken. Zij nu lieken terstond hun netten liggen en volgden Hem. (Matteüs 4: 18-20).

Julia Mavimbela uit Soweto (Zuid-Afrika) behoort tot de Zulustam. Zij heeft zich haar hele leven ingezet om vrede en schoonheid te bewerkstelligen. Voor haar inzet heeft zij internationale erkenning gekregen. Ze heeft in haar leven – zij is 77 jaar – armoede, tragiek en verdriet gekend, maar ook de vreugde van het evangelie van Jezus Christus, dat zij op latere leeftijd heeft leren kennen. Zie 'Julia Mavimbela', blz. 42.

